

Z PRVNÍ RUKY

Zpravodaj společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.

ZIMA 2024/2025

Vážení čtenáři,

je zde první vydání našeho magazínu v roce 2025, v němž Vám přejeme vše dobré jak v pracovním, tak osobním životě. A pevně zdraví se v tomto výčtu drží jednoznačně na prvním místě.

Značnou pozornost věnujeme plánům naší společnosti pro rok 2025. Ať již se jedná o oblast investiční, provozní, energetickou nebo ekonomickou. Popisujeme také, jakým způsobem budeme v dalším období podporovat region, v němž působíme, a místní komunitu.

Významný materiál shrnuje nejvýznamnější legislativní novinku pro vodárenský sektor za posledních několik desítek let. Na úrovni Evropské unie byla po dlouhém vyjednávání, diskuzích a modifikacích přijata nová směrnice o čištění městských odpadních vod. Členskými zeměmi aktuálně běží lhůta, aby propisaly cíle a požadavky této normy do národní legislativy. Teprve pak bude zřejmé, jaké nároky v technicko-provozní, ale také finanční oblasti směrnice pro vlastníky vodárenské infrastruktury přinese. Výzva je to nemalá, je teď především na politické reprezentaci a všech zainteresovaných stranách, které se tohoto procesu budou účastnit, jak se své role zhostí.

Vracíme se také k povodním, které se prohnaly především severovýchodní částí naší země v září loňského roku. Popisujeme, jakým způsobem probíhalo odstraňování škod na našem majetku tak, aby mohly být všechny kanalizační sítě i čistírny odpadních vod po několika týdnech od řádění přírodního živlu v provozu. To samé platí pro infrastrukturu pro dodávky pitné vody, kdy byl nový přivaděč pro zásobování Karviné, jednoho z největších sídel v Moravskoslezském kraji, který byl zničen povodňovou vlnou, uveden několik dnů před Vánoci do trvalého provozu. Původní přivaděč, který vzala velká voda, byl několik dnů po opadnutí vody nahrazen provizorním řešením, které následně nahradilo potrubí trvalé. A je třeba vyzdvihnout: obyvatelé města nepocítili za celou dobu jakékoliv problémy se spolehlivostí dodávek nebo kvalitou pitné vody ve svých domácnostech. To bylo možné jen díky úsilí a nasazení našich zaměstnanců.

Popisujeme také naše plány v oblasti energetiky, které jsou vedeny cílem snižování spotřeby a zvyšováním efektivity v nakládání s energiemi na straně jedné, a zvyšováním výroby zelené energie v malých vodních elektrárnách nebo fotovoltaických parcích na straně druhé. Strategie je jasná a náročná dlouhodobě úkoly před námi.

Značná část tohoto magazínu je věnována regionu, v němž naše společnost působí a pomáhá v něm k rozvoji občanské společnosti a neziskového sektoru. Přinášíme příklady řady projektů, na nichž jsme se podíleli, a jsme za to rádi, protože podle nás měly hluboký smysl a byly užitečné.

Vše dobré do nového roku. Jsme tady pro Vás v každou denní dobu, za každého počasí a v každou roční dobu!

Marek Síbrt
manažer vnějších vztahů

Obsah

Aktuálně Ceny a investice v roce 2025	3	Provoz Pomocník pro řízení ztrát vody	16
Legislativa Výzva pro čistírenství	4	Region Plaveme v tom spolu! po desáté	17
Povodně Odstraňování následků živelné pohromy	6	Plaveme v tom spolu! Podpora užitečných projektů	18
Investice Finále stavební sezóny	9	Region Podpora pěveckých talentů	24
Povodí Odry Územní rozhodnutí pro Nové Heřminovy	11	Zaměstnanci Sport i umění	26
Energetika Cesta k energetické soběstačnosti	14		

Nové ceny vody v roce 2025

Vodné a stočné se zvýšilo o 3,89 % a nově činí 137,92 korun za metr krychlový včetně 12% DPH. Představenstvo SmVaK Ostrava schválilo na svém posledním jednání v roce 2024 novou výši vodného a stočného, která platí od 1. ledna 2025. V nových cenách se odráží především náklady na opravy a obnovu vodárenské infrastruktury, nebo personální náklady. Do obnovy a rozvoje vodohospodářské infrastruktury bude směřovat dle plánu více než jedna miliarda korun.

Nová cena za odběr pitné vody (vodné) pro zákazníky na Frýdecko-Místecku, Karvinsku, Novojičínsku a Opavsku bude činit 70,78 korun za metr krychlový včetně 12% DPH, cena za odvádění a čištění odpadních vod bude nově 67,14 korun včetně DPH. U vodného představuje meziroční rozdíl 3,59 koruny (5,34 %), u stočného 1,58 koruny (2,41 %). Souhrnně jde o 5,17 koruny, tedy 3,89 % včetně 12% DPH. Souhrnně činí nové vodné a stočné 137,92 korun včetně 12% DPH.

Nová úroveň vodného a stočného nadále zůstává výrazně pod sociálně únosnou cenou, jak ji definuje Státní fond životního prostředí ČR. Ta pro moravskoslezský region pro rok 2025 činí 174,57 korun za metr krychlový (při zohlednění 12% DPH), přičemž se meziročně zvýšila o 7,47 %. Od výše vodného a stočného v lokalitách působení SmVaK Ostrava se tak vzdálila o téměř sedm korun za metr krychlový.

„V ceně se odráží zvýšené náklady na opravy a obnovu vodohospodářské infrastruktury, personální oblast a další provozní a režijní náklady. Navýšení se pohybuje okolo aktuálně předpokládané meziroční míry inflace v zemi. Naším cílem nadále zůstává poskytovat zákazníkům vysoce kvalitní služby v požadovaném rozsahu za přiměřenou cenu odrážející náklady na jejich poskytování. Nadále zůstáváme výrazně pod úrovní sociálně únosné ceny stanovené pro rok 2025 pro náš kraj. Ta vzrostla dle výpočtu ministerstva životního prostředí výrazně výše než námi oznámené ceny pro rok 2025, které jsou tak více než 20 % pod její hranicí,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Více než miliarda do vodárenské infrastruktury

V součtu obnovujících oprav a investic směřuje do zajištění dodávek kvalitní pitné vody a odvádění a čištění vody odpadní v lokalitách, kde působí SmVaK Ostrava, více než jedna miliarda korun. Téměř 425 milionů korun putuje v roce 2025 do oblasti kanalizací a čistíren odpadních vod, více než 329 milionů do vodovodních sítí a 193 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu. Za posledních deset let směřovalo do vodárenské infrastruktury vlastněné a provozované SmVaK Ostrava 8,1 miliardy korun.

„V systému Ostravského oblastního vodovodu dokončíme významnou modernizaci strojně-technologického vybavení a automatizovaného systému řízení Úpravný vody Vyšší Lhoty na Frýdecko-Místecku. Ostatně na konci roku 2024 byla zahájena revitalizace třetí čtvrtiny pískových filtrů v daném provozu. Budeme rekonstruovat také řadu vodojemů – pokračovat bude stavba nové akumulace například v Písečné na Třinecku, dokončíme modernizaci přerušovací komory a vodojemu Červený kámen. Ten zásadní pro zásobování Kopřivnice kvalitní pitnou vodou z Beskyd. Zmodernizujeme také například úpravnu vody v Třebomí na Opavsku,“ říká technický ředitel SmVaK Ostrava Martin Veselý.

V oblasti dodávek pitné vody koncovým odběratelům se bude modernizovat vodovodní síť ve větších i menších sídlech v regionu. Na Frýdecko-Místecku se připravuje rekonstrukce systému pro dodávky pitné vody například v Paskově nebo Krmelíně. Na Karvinsku se budou měnit vodovodní řady a související infrastruktura mimo jiné v Dětmovicích, Karvině, Petřvaldu nebo Bohumině. „Na Novojičínsku budeme sanovat vodovodní řady kromě samotného Nového Jičina také v Bernartcích nad Odrou, Kopřivnici, Frenštátu pod Radhoštěm nebo Bílovci, kde v části Bravinné dokončíme stavbu nového vodojemu, což si vyžádá náklady přesahující dvacet milionů korun. Na Opavsku budeme kromě modernizace vodovodní sítě v samotné Opavě obnovovat infrastrukturu také v Oticích nebo Malých Hořticích. V regionu dokončíme také sanaci vodojemů v Melči nebo Chlebičově,“ vysvětluje Veselý.

Nejvíce prostředků – tedy 425 milionů korun – bude v příštím roce směřovat do odvádění a čištění vody odpadní. Významné projekty se připravují pro provoz ve Frýdku-Místku (rekonstrukce čerpací stanice dešťové zdrže, systém řízení technologického provozu), Třinci, Pas-

kově (kalové hospodářství), Havířově, Opavě (rekonstrukce trafostanice) nebo Vítkově (sanace aktivační nádrže).

Kanalizační stoky se budou rekonstruovat například v Třinci, Vratimově, Brušperku, Havířově, Bohumině, Kopřivnici, Frenštátu pod Radhoštěm, Frýdku-Místku, Českém Těšíně, Opavě nebo Petřvaldu.

PF 2025 | S neutuchající láskou k vodě!

Jsme tady pro Vás ve dne, v noci, za sucha i deště, za tepla i zimy!

SmVaK aqualia

Největší výzva pro čistírenství za desítky let

Zásadním tématem, které aktuálně hýbe vodárenským sektorem nejen v České republice, ale v celé Evropě, je Směrnice o čištění městských odpadních vod, která prošla složitou cestou od předložení jejího návrhu Evropskou komisí v roce 2022 přes řadu úprav a revizí až ke schválení Evropským parlamentem, Radou EU 5. listopadu a následným vydáním 12. prosince 2024 v úředním věstníku Evropské unie.

Směrnice aktualizuje a zpřísňuje předchozí předpisy s cílem zlepšit kvalitu vod a ochranu životního prostředí. Na naší zemi je nyní implementace této další z řady regulací do českého legislativního prostředí. Finanční a technicko-provozní náklady se očekávají nemalé.

Hlavní cíle

Přijatá norma má nahradit již třicet tři let platnou Směrnicí 91/271/EHS, jejímž cílem je ochrana životního prostředí před nepříznivými účinky vypouštění odpadních vod z městských zdrojů a vybraných průmyslových odvětví. V roce 2019 bylo vyhodnoceno fungování a účinnost této směrnice s kladným výsledkem, ale také s tím, že je třeba se výrazněji zaměřit na další zdroje městského znečištění (malé obce, decentralizovaná zařízení, dešťové vody...), uvést směrnici do souladu se Zelenou dohodou pro Evropu (Green Deal) v oblasti snižování emise skleníkových plynů při čistírenském procesu, snižování spotřeby energie a nakládání s kaly. Zefektivnit je nezbytné také úroveň správy z hlediska digitalizace, využití dat z čistírenského procesu a souvisejících oblastí.

Mezi své cíle směrnice v úvodních člancích zahrnuje ochranu zdraví, snižování skleníkových plynů, zlepšení správy a zvýšení transparentnosti odvětví, z čehož vyplývá lepší monitorování klíčových parametrů pro udržování úrovně veřejného zdraví. Směrnice také nově definuje některé pojmy a termíny.

Chystané změny

V současnosti je platná povinnost obcí zajistit napojení veškerých zdrojů splašků na stokovou síť u sídel/aglomerací nad dva tisíce ekvivalentních obyvatel. Od roku 2035 tato povinnost platí také pro velikost aglomerace od tisíce do dvou tisíc ekvivalentních obyvatel s tím, že jsou jasně definované výjimky, které tuto povinnost plnit k danému termínu nemusí a mohou požádat o jeho prodloužení.

Směrnice zároveň definuje, kdy je možné upustit od budování centralizovaných stokových soustav a upřednostnit individuální systémy. V zásadě jde o technickou proveditelnost a finanční náročnost.

Aglomerace zároveň musí mít zpracovány integrované plány pro nakládání s odpadními vodami. Pro ty nad sto tisíc ekvivalentních obyvatel platí termín do konce roku 2033, pro ty s velikostí mezi deseti a sto tisíci obyvateli byl stanoven termín na konec roku 2039. Kterých aglomerací se tato skutečnost týká, vymezuje jedna z příloh směrnice. Přesnou definici aglomerace do budoucna stanoví příslušná legislativa jednotlivých členských zemí.

Čistírny pro menší sídla

Lokality s více než dvěma tisíci ekvivalentních obyvatel jsou povinny zajistit požadavky na sekundární čištění odpadních vod tak, jak udává současný stav. Změnou je to, že uvedená povinnost platí nejspíše do konce roku 2035 také pro aglomerace s jedním až dvěma tisíci ekvivalentních obyvatel. Míra zatížení se bude stanovovat dle týdenního průměrného přítoku s vyloučením extrémních období (přívalové deště, extrémní sucha atd.).

Směrnice ukládá povinnosti také v oblasti terciárního čištění, které musí být zajištěno pro čistírenské provozy pro více než 150 tisíc ekvivalentních obyvatel, a to do konce roku 2039. Aglomerace s populač-

ním ekvivalentem více než deset tisíc obyvatel musí terciárně čistit do konce roku 2045. Tento termín je možné posunout do konce roku 2050 v případě, že čistírna byla po konci roku 2020 ve výstavbě nebo prochází významnou rekonstrukcí.

V oblasti kvartérního čištění platí pro provozy s více než 150 tisíci ekvivalentními obyvateli termín do konce roku 2045, pro provozy s více než deseti tisíci pak stejné datum.

Stupně čištění odpadních vod	
Mechanické/primární	odstraňuje z odpadní vody nerozpuštěné nečistoty
Biologické/sekundární	aktivovaný kal jako směs speciálních mikroorganismů odstraňuje metabolicky z odpadní vody organické znečištění
Terciární (dočištění)	slouží k dočištění odpadních vod, především k odstranění fosforu, dusíku, nerozpuštěných látek a k hygienizaci vody
Kvartérní	odstraňování mikropolutantů z čištěné odpadní vody především tam, kde jejich koncentrace a kumulace představuje riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí

Odpovědnost výrobců

Směrnice se věnuje také rozšířené odpovědnosti výrobců. Tu budou muset mít všichni výrobci uvádějící na trh léčivé a kosmetické výrobky do tří let od platnosti směrnice. Výrobci v důsledku toho musí hradit minimálně 80 % nákladů na splnění požadavků na kvartérní čištění včetně investic, provozních nákladů a nákladů na monitoring.

Hradit musí také náklady na shromažďování a ověřování údajů o výrobcích uváděných na trh. Neplatí to pro producenty v případě, že množství látek obsažených ve výrobcích je menší než jedna tuna za rok nebo jsou látky rychle biologicky odbouratelné, případně na konci své životnosti neprodukuje mikropolutanty. Přesné podmínky budou stanoveny Evropskou komisí do dvou let od platnosti směrnice.

Energetická neutralita

Významnou pozornost věnuje dokument také oblasti energetické neutrality. Čistírny odpadních vod stokové sítě budou každé čtyři roky procházet energetickým auditem. U čištění nad 150 tisíc ekvivalentních obyvatel proběhne první audit do konce roku 2028, u čištění nad 10 tisíc ekvivalentních obyvatel do konce roku 2032. Do konce roku 2045 musí čistírenské provozy s kapacitou větší než 10 tisíc ekvivalentních obyvatel vyprodukovat 100 % celkové roční spotřeby energie z obnovitelných zdrojů, nelze ji nakoupit.

Směrnice věnuje pozornost také opětovnému využívání vyčištěných odpadních vod. Ty je možné po terciárním čištění využít za jasně daných parametrů a na základě povolení v zemědělství. Dokument také apeluje na členské státy, aby věnovaly pozornost minimalizaci dopadů čistíren odpadních vod na životní prostředí.

Na státy je kladena povinnost zavést vnitrostátní systém sloužící ke spolupráci a koordinaci mezi orgány odpovědnými za veřejné zdraví a organizacemi čistícími odpadní vody tak, aby byl k dispozici monitoring relevantních ukazatelů v odpadních vodách (COVID-19, chřipka).

Využití kalů

Dokument se věnuje také využití kalů a dalších zdrojů. Primárním cílem je minimalizovat jejich vznik. Tam, kde kaly vznikají, je kladen důraz na jejich recyklaci s důrazem na fosfor a dusík. Kalové hospodářství nemá mít negativní dopady na životní prostředí a lidské zdraví. Do tří let od platnosti směrnice se stanoví minimální míra opětovného využití fosforu z kalů a městských odpadních vod. Velká pozornost je věnována monitoringu ve všech oblastech čistírenského procesu.

Od vydání směrnice běží všem členským státům lhůta 30 měsíců, aby zajistily její provádění na národní úrovni. Do prvního dne 36. měsíce ode dne vstupu této směrnice v platnost musí členské státy zavést národní program provádění této směrnice. Součástí národního pro-

gramu musí být určení míry implementace zmiňovaných opatření, určení a plánování investic nezbytných pro implementaci směrnice a definování zdrojů, z nichž budou tyto investice financovány. Tento program členské státy předloží Evropské komisi s tím, že bude každých šest let aktualizován.

V souvislosti se směrnicí přijali účastníci na konci konference Provoz vodovodů a kanalizací, jejímž organizátorem byl SOVAK ČR a proběhla v půlce listopadu v Českých Budějovicích, memorandum adresované dotčeným centrálním orgánům státní správy odpovědným za implementaci této směrnice do českých podmínek. Jménem účastníků dokument podepsali Vilém Žák (SOVAK ČR), Petr Kubala (SVH ČR) a Jiří Paul (CzWA).

Memorandum přijaté účastníky konference 14. 11. 2024

Účastníci konference se shodli na níže uvedeném memorandu určeném dotčeným centrálním orgánům státní správy odpovědným za přípravu a realizaci implementace Směrnice o čištění městských odpadních vod.

Revidovaná směrnice o čištění městských odpadních vod (Směrnice) je pro české vodárenství jedinečnou příležitostí pro přípravu a realizaci zásadních a dlouho neřešených technologických i terminologických paradigmat.

Účastníci konference proto vyzývají kompetentní představitele ministerstev zemědělství a životního prostředí aby:

1. S ohledem na to, že směrnice byla definitivně schválena 5. 11. 2024, neprodleně zahájili přípravu národního implementačního plánu s cílem maximálně využít 30měsíční lhůtu pro implementaci na nastavení všech nezbytných parametrů pro úspěšnou implementaci, a to nejen legislativních, ale také technických, technologických a ekonomických;
2. Reflektovali cíle směrnice přinášející zcela nové a vodárenským oborem dosud neřešené výzvy, jako jsou zejména kvartérní stupeň čištění odpadních vod, energetická neutralita, ale také požadavky na přehodnocení stávajícího systému nakládání se srážkovými vodami vedoucí k mimořádné investiční i provozní náročnosti s dopadem na ekonomiku;

3. Nepodlehli lobbystickému tlaku farmaceutických firem omezit, nebo zcela odstranit směrnici stanovenou povinnost podílet se 80 % na úhradě investičních i provozních nákladů souvisejících se zavedením kvartérního stupně čištění městských odpadních vod;
4. Informovali vhodným a srozumitelným způsobem širokou veřejnost a dotčené subjekty, zejména municipalitu, o významu a dopadu směrnice ve všech environmentálních i ekonomických souvislostech;
5. Účastníci konference vítají, že ministerstvo zemědělství přizvalo k přípravě národního implementačního plánu zástupce odborné vodárenské veřejnosti sdružené v SOVAK ČR, SVH ČR a CzWA jako nositele nejmodernějších a zároveň v praxi aplikovatelných řešení, která povedou k dosažení cílů Směrnice požadovaných za ekonomicky dosažitelných podmínek.

Jménem účastníků konference v Českých Budějovicích 14. 11. 2024

Ing. Vilém Žák, ředitel a člen představenstva SOVAK ČR
RNDr. Petr Kubala, předseda představenstva SVH ČR
Mgr. Jiří Paul, místopředseda Výboru CzWA

Očekávané náklady

Směrnice s sebou přinese spolu s novými povinnostmi také zvýšené finanční náklady. Investovat bude nutné také tam, kde by to dle současného stavu nebylo nutné. Proto se odhady pohybují na úrovni 20 miliard pro ČR za rok a 400 miliard během následujících 20 let. Dle informací SOVAK by s ohledem na kapacitu čistírenských provozů v ČR mělo být novelou směrnice dotčeno téměř 600 čistíren, na něž je napojeno více než 9,2 milionu obyvatel.

Pro vodárenské společnosti představuje zásadní problém také současná míra nejistoty ohledně budoucí podoby implementace směrnice do českého prostředí. To výrazně komplikuje například plánování investic, kdy teprve budoucí národní legislativa a projektová technologická řešení přinesou jasné odpovědi ohledně finanční náročnosti a provozních parametrů tak, aby došlo k naplnění požadovaných povinností.

Co směrnice požaduje?

Při praktickém pohledu na požadavky směrnice lze konstatovat, že pro čistírenské provozy přichází například se zpřísněním (provozy nad 150 tisíc ekvivalentních obyvatel) nebo zavedením (provozy pro 10 až 150 tisíc ekvivalentních obyvatel) limitů pro odtokové koncentrace dusíku a fosforu ve vyčištěných vodách, které se měří jako průměrná roční hodnota.

Čistírny v Opavě, Bohumíně i Orlové v provozu

Tři významné čistírny odpadních vod SmVaK Ostrava byly spolu s dalšími menšími čistírenskými provozy tvrdě poznamenány povodněmi, které naši zemi zasáhly v polovině loňského září. Jednalo se o areály v Opavě, Orlové a Bohumíně. Díky značnému úsilí zaměstnanců vodárenské společnosti všechny provozování opět čistí odpadní vody a pomáhají ke zlepšení životního prostředí poznamenaného extrémními povodněmi. Vyčištěné vody ze všech tří provozů prostřednictvím dalších toků směřují dále do Odry.

Povodňové škody

„Z čistírny odpadních vod v Bohumíně, která byla během povodňových dnů vyřazena z provozu, vznikl s ohledem na místní podmínky ostrov. Zároveň jsme umožnili obyvatelům části Šunychl a Kopytov, jejichž domy byly odříznuty velkou vodou od okolí, využít zázemí areálu jako provizorní parkoviště. Naši zaměstnanci, kteří v těchto lokalitách bydlí, zde během nejkřivějších dnů trávili i noci. Spojilo se několik faktorů do jednoho: nemohli se dostat do svých domů, které byly odříznuty velkou vodou, a my jsme je potřebovali mít v plném nasazení během extrémní situace,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Vyřazena z provozu byla také čistírna odpadních vod v Orlové, kde bylo v areálu zhruba 1,3 metru vody, která zaplavila administrativní část, ale také kalové a plynové hospodářství, stejně jako rozvodnu.

„Zaplavena byla také jedna z našich největších čistíren odpadních vod v Opavě, kde se hladina v areálu pohybovala od 30 do 70 centimetrů. V nejnižší položené části, kde je umístěna rozvodna dmýchárny, čerpadla kalů včetně rozvodny automatizovaného systému řízení technologických procesů a všechna dmychadla, výška vody dosáhla až tří metrů. V Dolním Benešově byl v celém areálu metr vody. V Opavě – Vávrovicích a Jilešovicích u Háje ve Slezsku byly čistírenské areály kompletně zatopeny,“ popisuje ředitel kanalizací Petr Grzonka.

Z téměř 220 kanalizačních čerpacích stanic bylo zaplaveno, odstaveno od přívodu elektrické energie nebo jinak poškozeno 90 zařízení. Na konci roku již byla díky úsilí všech zainteresovaných všechna zařízení v provozu.

Opavská čistírna opět v provozu

Ihned po opadnutí vody v horní části areálu opavské čistírny odpadních vod v pondělí 16. září byly bezodkladně zahájeny čistící práce u objektů a komunikací tam, kde to bylo možné. Díky nezasažené

trafostanicí byla obnovena dodávka elektrické energie do areálu. Probíhaly také práce na očištění a zprovoznění rozvodny nízkého napětí, která byla zčásti zatopena. Hned následující den začaly práce v nejméně postižené dolní části areálu.

„První říjnový den se nám podařilo zprovoznit hrubé předčištění. Tedy první část čistírny, kde jsou odstraňovány největší nečistoty z odpadní vody. Poslední zářijovou a první říjnovou dekádu jsme intenzivně pracovali na zprovoznění rozvodny pro dmýchárnu, aktivací nádrž, čerpací stanici na biologický stupeň a dosazovací nádrže. 14. října jsme provizorně zprovoznili jednu linku aktivací nádrže, tedy srdce biologické části čistírny, kde je z odpadní vody odstraňováno 99 % organického znečištění. 30. října se podařilo zprovoznit druhé dmychadlo, čímž jsme dosáhli minimální potřebné kapacity vzduchu pro biologickou část provozu,“ vysvětluje Grzonka.

Následně bylo nezbytné zajistit co nejdříve dodávku dalších dmychadel, aby jejich celkový výkon z hlediska vyráběného vzduchu jako klíčové součásti pro likvidaci organického znečištění v aktivacích nádržích odpovídal objemu čistěných vod.

Na počátku listopadu proběhlo zprovoznění kalové čerpací stanice pro primární a zahuštěný přebytečný kal, kalového a plynového hospodářství nebo obnovující práce na budovách v areálu a další práce. Následně termíny byly a jsou závislé na dodávkách potřebných zařízení a technologií.

„Považuji za skvělý výsledek, že měsíc a půl poté, kdy se naším čistírenským areálem v Opavě prohnala ničivá povodňová vlna, fungovaly mechanická i biologická část provozu. Nebylo by to možné bez nasazení všech zaměstnanců během nejexponovanějších dnů, kdy kraj zasáhla velká voda, ale také v následujících týdnech, kdy napnuli veškeré úsilí a dovednosti, aby se jednotlivé části složitě čistírenského komplexu co nejrychleji uváděly do provozu. Uvědomujeme si, že je před námi ještě hodně práce, než bude čistírna fungovat v takových parametrech jako před povodní, ale přesto považuji za nesmírně důležité, že dokážeme čistit odpadní vodu mechanicky i biologicky tak, aby v co největší možné míře zlepšovali kvalitu toků v povodí Odry a životní prostředí v regionu,“ říká generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

První městská čistírna odpadních vod v Opavě byla uvedena do provozu již v třicátých letech minulého století. V průběhu času byla rozšiřována a upravována. V roce 1997 prošla kompletní rekonstrukcí, stavební akce probíhaly také v letech 2015 a 2016. Zmodernizováno bylo za 50 milionů korun kalové hospodářství. Byla vyprojektována na vyčištění až 12,23 milionu metrů krychlových odpadních vod ročně.

ně pro 149 tisíc ekvivalentních obyvatel. Čistí odpadní vodu z Opavy, Slavkova a Malých Hořtic.

Bohumín v provozu po dvou týdnech

Ostrov vznikl během zářijových povodní s ohledem na místní podmínky z areálu čistírny odpadních vod v Bohumíně, která se nachází v blízkosti meandru Odry mezi částmi Šunychl a Kopytov. Díky nasazení všech zainteresovaných zaměstnanců vodárenské společnosti se podařilo 3. října uvést provoz do stavu srovnatelného s tím před řádním přírodním živlu.

„Specifikem čistírenského areálu v Bohumíně je to, že byl vybudován vyvýšeně nad okolním terénem. V momentě, kdy byly okolní rozlehlé plochy zaplaveny, vznikl de facto ostrov mezi zaplaveným Šunychlem a Kopytovem. Místním obyvatelům, jejichž domy byly odříznuty od okolí, jsme umožnili využít areál jako provizorní parkoviště. Naši zaměstnanci, kteří v daných částech bydlí, navíc zůstali de facto uvězněni v práci. Během nejkritičtějších dnů zde strávili několik nocí. Spojilo se několik faktorů do jednoho: nemohli se dostat do svých domů, které byly odříznuty velkou vodou, a my jsme je potřebovali mít v plném nasazení během extrémní situace,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Z provozu byla čistírna odstavena kolem nedělního poledne 13. září kvůli výpadku elektrické energie, kdy přípojky vysokého napětí byly bez proudu a okolí areálu bylo zaplaveno vodou. Vlivem vysoké hladiny vody v okolí a výpadku elektřiny došlo k zatopení suterénu strojovny plynojemu a armaturních komor.

Následně v úterý 17. září po částečném opadnutí vody bylo možné vystřídat zaměstnance, bylo zahájeno čerpání zatopených prostor, došlo k obnovení napájení celého areálu elektřinou a odpoledne daného dne bylo zahájeno opětovné čištění odpadních vod v ručním režimu.

Všechny zatopené přístroje a zařízení musely být rozebrány a vysušeny, aby mohly být znovu uvedeny do provozu. „23. září byla v automatizovaném režimu zprovozněna celá vodní linka čistírenského provozu. 3. října jsme v automatizovaném režimu zprovoznili kalové a plynové hospodářství, které do té doby běželo v ručním režimu. Tím se všechny zásadní procesy uvedly do předpovodňového stavu,“ uzavírá Grzonka.

Čistírna odpadních vod v Bohumíně byla vybudována v roce 1997. Za rok dokáže vyčistit více než tři miliony metrů krychlových odpadních vod, což projekčně představuje ekvivalent téměř 34 tisíc obyvatel. Maximální průtok na odtoku byl naprojektován na 573 metrů krychlových za hodinu.

Orlová po týdnu v provozu

Čistírna odpadních vod v Orlové je situována v nejnižším bodě místní části Poruba. Již v pátek 13. září večer začala voda postupně zaplavovat vstupní části, kde se nachází objekty a většina technologií a zařízení nezbytných pro provoz čistírny odpadních vod. Během kulminace mezi pátou a sedmou hodinou ranní dosáhla hladina v areálu více než 120 centimetrů. Možnost částečně odčerpávat vodu byla po několika hodinách eliminována odstavením areálu od elektrické energie.

„Již v pondělí 16. září, když začala voda postupně a pomalu opadat, jsme začali s odčerpáváním zatopených prostor a úklidem tam, kde to situace umožňovala. Pomocí přijeli kolegové, kteří aktuálně neměli plánovanou směnu, a pracovníci z jiných provozů, abychom urychlili zprovoznění čistírny. Za to si zaslouží poděkování,“ říká ředitel kanalizací Petr Grzonka.

Přivezená elektrocentrála umožnila zapojení potřebných zařízení, především čerpadel, osvětlení a vysoušečů. Za použití potřebných osobních ochranných pracovních prostředků započalo vyklizení poškozeného a znehodnoceného vybavení ze zatopených prostor. Na skládku bylo dovezeno deset kontejnerů materiálu.

Ještě v úterý 15. září se podzemní strojovny plnily vodou, kterou bylo nutné odčerpávat. To vše ve stejnou dobu, kdy elektrikáři pracovali na tom, aby bylo možné uvést do provozu primárně mechanickou část čistírny. Rozebíraly se motory, rozvaděče, elektrozařízení a další stroje, které bylo nutné vysušit.

„Podařilo se uvést do provozu hrubé předčištění, takže již v úterý byla odpadní voda mechanicky čištěna před odtokem z čistírny. Zprovozněno bylo také zařízení pro biologickou část čistírny, nicméně aktivační kal byl povodní znehodnocen a musel být odvezen k likvidaci do čistírny odpadních vod v Havířově. Odtud byl následně přivezen nový aktivační kal a během čtvrtku a pátku mohlo najet biologické čištění do poloautomatického provozu. Nadále se pracovalo na tom, aby byl zprovozněn automatický systém řízení technologických procesů,“ vysvětluje Grzonka.

Poslední zářijový týden byla zprovozněna kogenerační jednotka sloužící v dané době jako jediný zdroj tepla pro areál, protože tři stávající kotle byly povodní vyraženy z provozu.

Postupně docházelo k obnovení provozu kalového hospodářství, kdy na začátku října bylo opět možné zahájit odvodňování a zahušťování kalů.

Byla uvedena do provozu v roce 1990. Od té doby prošla řadou významných rekonstrukcí. Za rok dokáže vyčistit více než 3,65 milionu m³ odpadních vod, což představuje ekvivalent více než 33 tisíc obyvatel.

Čistírny a povodně

SmVaK Ostrava provozují 77 čistíren odpadních vod, z nichž 59 vlastní, 18 jich provozují na základě smluvních vztahů především s městy a obcemi v moravskoslezském regionu. Ty čistírenské provozy vybudovaly většinou díky dotačním prostředkům z evropských nebo národních zdrojů. Často se jedná o menší sídla a provozy pro několik set, maximální nižších tisíc obyvatel. Postiženo povodní bylo 23 čistírenských provozů, které byly zaplaveny, odstaveny od dodávek elektrické energie, případně došlo k poškození klíčových zařízení a vybavení.

Přivaděč pro Karvinou zničený povodní obnoven

Před posledním adventním víkendem se podařilo uvést do provozu nový přivaděč zásobující Karvinou kvalitní pitnou vodou z Beskyd. Ten původní byl v polovině září zničen rozvodněnou Olší, během několika dnů byl provizorně zprovozněn v polyetylenové variantě, aby bylo zajištěno spolehlivé zásobování města, před Vánoci bylo dokončeno trvalé řešení v podobě potrubí z tvárné litiny.

„Nejvýznamnější problém vzniklý při zásobování významných sídel regionu během zářijových povodní bylo zničení části jednoho ze dvou přivaděčů pitné vody pro Karvinou, který do města směřuje z vodojemů v Havířově – Bludovicích, v blízkosti přemostění přes řeku Olši. Přívod pitné vody tímto přivaděčem do města musel být zastaven poté, kdy byla detekována 15. září v ranních hodinách porucha. Odběr z bludovických vodojemů a systému Ostravského oblastního vodovodu musel být následně zastaven,“ vysvětluje generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Daný úsek přivaděče vede územím, které bylo historicky ovlivněno hlubinným dobýváním černého uhlí v Dole Darkov, proto bylo z důvodu zajištění stability a spolehlivosti potrubí vedeno nad zemí. Povodňová vlna zničila nadzemní úsek ocelového potrubí v úseku mezi přemostěním silnice I/67 mezi Karvinou a Českým Těšínem a přemostěním Olše.

Dodávky pitné vody bez omezení

S ohledem na to, že Karviná je zásobována pitnou vodou jak z východní části regionu z Beskyd (údolní nádrž Šance – Úpravna vody Nová Ves u Frýdlantu nad Ostravicí), tak ze západní části kraje z Oderských vrchů (údolní nádrž Kružberk – Úpravna vody Podhradí u Vítkova), byla prováděna řada manipulací na síti tak, aby se tato situace nijak nedotkla lidí ve městě. Byly posíleny odběry pitné vody z vodojemů nad obcí Doubrava, kam voda směřuje z Úpravny vody Podhradí Kružberským skupinovým vodovodem, zprovozněna byla čerpací stanice v blízkosti Obchodně-podnikatelské fakulty v Karvině, aby byla vykryta rizika deficitu dodávek pro střední a horní tlakové pásmo ve městě. Díky tomu nikdo z obyvatel města během extrémního povodňového období nezaznamenal problémy se stabilitou nebo kvalitou dodávek pitné vody.

„V rekordním čase několika dnů se podařilo obnovit v daném místě provizorní přivaděč tak, aby byl zajištěn dostatek kvalitní pitné vody pro město. S ohledem na dostupnost materiálu bylo položeno nejdříve jedno potrubí z vysokohustotního polyetylenu v dimenzi D 225, následně byla položena druhá větev potrubí stejného materiálu v dimenzi D 315. Po položení obou potrubí bylo umožněno zásobování obou tlakových pásem (střední a hor-

ní tlakové pásmo) od bludovických vodojemů,“ vysvětluje ředitel Ostravského oblastního vodovodu Jiří Komínek.

Rychlá a precizní obnova

V říjnu a první polovině listopadu následně probíhaly intenzivní projekční a přípravné práce na tom, aby provizorní řešení bylo nahrazeno řešením dlouhodobým. To je důležité také pro to, aby mohla být obnovena dodávka pitné vody do polského příhraničí přes zrychlovací stanici v Petrovicích. Toto zásobování bylo pozastaveno bezprostředně poté, kdy velká voda přivaděč zničila.

Nový přivaděč z tvárné litiny je po posouzení všech variant uložen pod zemí s tím, že byla během stavby provedena opatření zvyšující jeho stabilitu a spolehlivost provozu. Během stavby bylo zajištěno spolehlivé zásobování města kvalitní pitnou vodou z Beskyd provizorním suchovodem, který musel být operativně posunut tak, aby mohla proběhnout bezproblémová pokládka nového potrubního úseku v délce 117 metrů z tvárné litiny v profilu DN 600. Celkové náklady na stavbu se vyšplhají na šest milionů korun.

Jak je zásobována pitnou vodou Karviná

Skupinový vodovod Karviná, který je zásobovaný vodou z Ostravského oblastního vodovodu, distribuuje vodu do všech místních částí s výjimkou lokalit Doly a Louky.

Systém je rozdělen na tři tlakové pásma. Přivaděčem Krásné Pole – Karviná je pitná voda z Úpravny vody Podhradí, zdrojově pocházejí z údolní nádrže Kružberk, transportována do vodojemu Doubrava s kapacitou 3 x 2 000 m³. Odtud zásobní řad Doubrava – Karviná zásobuje městské části Staré Město, Fryštát, Nové Město a Darkov.

V horním tlakovém pásmu je situován vodojem Karviná – Podlesí (2 x 5 000 m³), který je zásobován přivaděčem Bludovice – Karviná. Pitná voda sem směřuje z Úpravny vody Nová Ves a zdrojově pochází z údolní nádrže Šance v Beskydech. Spotřebiště (části Hranice, Mizerov a Ráj) jsou zásobována řady napojenými na přivaděcí řad z vodojemu Podlesí do vodojemu Karviná – Ráj a na zásobovací systém vycházející z VDJ Karviná – Ráj. Vodojem Karviná – Ráj (2 x 6 000 m³) je zásobován z vodojemu Karviná – Podlesí gravitačně a je řídicím vodojemem středního tlakového pásma.

Čistírny odpadních vod efektivněji odstraňují fosfor

V čistírnách odpadních vod v Paskově, Soběšovicích a Lučíně byl fosfor z odpadních vod před realizací investice odstraňován biologickou cestou. Díky instalaci nové technologie, jejíž náklady pro všechny tři provozy v součtu dosáhly pěti milionů korun, se nově fosfor odbourává s využitím chloridu železitého. Díky tomu se podařilo dále snížit jeho koncentrace ve vypouštěné vodě, a zbytkový fosfor v kalu může být navíc zpracován pro výrobu substrátu využívaného například při rekultivačních pracích v regionu.

„V čistírně odpadních vod v Paskově byl vybudován dvouplášťový zásobník o objemu šesti metrů krychlových s veškerým příslušenstvím, jako jsou plnicí potrubí, spodní výpuštění, trubcový a ultrazvukový hladinoměř nebo čidlo monitoringu průsaku. Dávkování zajišťují dvě čerpadla s kompletním příslušenstvím, elektroinstalací a automatickou regulací dávkování s ohledem na objem čištěné vody. Veškerá data směřují online kolegům na kanalizační dispečink, kteří díky tomu mohou v případě potřeby bezprostředně reagovat na nastalou situaci,“ říká ředitel kanalizací SmVaK Ostrava Petr Grzonka.

Obdobným způsobem byla doplněna technologie také v případě čištění odpadních vod v Soběšovicích a Lučíně, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti Žermanické nádrže mezi Frýdkem-Místkem a Havířovem. Do vody se fosfor dostává zejména z hnojiv, čistících a pracích prostředků nebo některých chemických látek používaných v zemědělství. Vysoká koncentrace fosforu ve vodě způsobuje eutrofizaci (nepřirozené a nadměrné obohacování vody zejména o fosfor a dusík), podporuje růst některých druhů časných a rostlin, což může vést k jejich neúměrnému bujení. Ryby

a ostatní živočichové ve vodě pak trpí nedostatkem kyslíku. Proto jsou legislativou stanoveny přísné limity definující akceptovatelné množství fosforu ve vyčištěné odpadní vodě.

Fosfor z odpadních vod lze odstranit dvěma způsoby. Buď biologicky pomocí specifických bakterií, které ho jsou schopny akumulovat, nebo chemickým srážením prostřednictvím železitých nebo hlinitých solí. Roztok chloridu železitého působí v odpadní vodě jako koagulant, který na sebe váže fosfor a další látky. Tím vytváří vločky, které jsou součástí čistírenského kalu. Ten se po následné úpravě (odvodnění atd.) používá prostřednictvím specializovaných substrátů například při terénních úpravách a rekultivačních pracích.

DNES

Na přelomu let 2024/2025 přinesl v souhrnném materiálu deník MF Dnes přehled významných subjektů, které se chystají v roce 2025 v Moravskoslezském kraji investovat do nových technologií, zařízení nebo budov. SmVaK Ostrava jsou prezentovány v kontextu projektů na obnovu infrastruktury pro dodávky pitné vody, případně odvádění a čištění vody odpadní. Text přinášíme v kompletním znění.

Firmy investují miliardy, přibudou i nová místa

Jedním z významných projektů bude technologický kampus.

OSTRAVA Do energetiky, vodárenství, průmyslu či nového technologického kampusu půjdou příští rok v kraji významné investice. Téměř miliardu korun dala společnost ČEZ do dalších úprav areálu dětmarovické elektrárny v rámci jejího odklonu od uhlí. „Společnost ČEZ Distribuce vybudovala v Dětmovicích moderní transformovnu za 630 milionů korun. Ta pomůže nahradit výkon dosluhující černouhelné elektrárny Dětmovice a umožní nová připojení, včetně obnovitelných zdrojů elektřiny, a také další rozvoj této lokality,“ vysvětlil mluvčí ČEZ Vladislav Sobol. „Dalších 270 milionů korun si vyžádala výstavba nového přívodního vedení velmi vysokého napětí, které je nyní napojené na stávající vedení vysokého napětí elektrárny Dětmovice.“ Uhlí by zde měla nahradit nová nízkemisní teplovodní kombinující spalování biomasy a plynu. Ta sice bude mít výrazně nižší výkon než dosluhující černouhelná elektrárna, jejím hlavním cílem ale bude zejména vytápění měst v okolí. Výrazné navýšení výroby elektřiny v Dětmovicích by mohla přinést až zvažovaná instalace modulárního reaktoru, ta je ale zatím jen v plánech pro budoucnost.

Více než miliardu korun chce v příštím roce investovat do oprav a obnovy vodárenské infrastruktury v kraji společnost SmVaK. „Téměř 425 milionů korun poputuje v roce 2025 do oblasti kanalizací a čištění odpadních vod, více než 329 milionů do dodvodních sítí a 193 milionů do páteřního výrobního a distribučního systému pro dodávky pitné vody v regionu – Ostravského oblastního vodovodu,“ vypočítal rozložení jednotlivých investic mluvčí SmVaK Marek Síbrt. Dokončení celkové modernizace tak podle něj čeká například úpravu vody ve Vyšních Lhotách na Frýdecko-Místecku, rekonstrukce čeká řadu vodojemů i rozvodné sítě, například v Krmelíně, Pasko-

vě, Novém Jičíně nebo v Karvině. Přes jednu a čtvrt miliardy korun by měla stát připravovaná stavba budovy v ostravském T-Parku. „Multifunkční budova o celkové rozloze cca 30 tisíc metrů čtverečních představuje další milník v rozvoji technologického kampusu a vytvoří prostor, který bude spojovat vědeckou sféru, inovativní startupy, etablované firmy i studenty,“ oznámila zahájení projektu Pavlína Křivancová, mediální zástupkyně společnosti CTP, která stavbu nové budovy v sousedství areálu VŠB-TU Ostrava chystá. „Projekt s odhadovanou investicí 50 milionů eur má být dokončen na konci roku 2027.“

U plánované budovy se počítá i s využíváním pro jiné než vědecké účely. V přízemí je plánována například restaurace, školka a coworkingové zóny, ve vyšších patrech vzniknou vývojové laboratoře, kanceláře nebo sdílené laboratoře, určené pro spolupráci mezi firmami a studenty. „Pro VŠB-TU je klíčové mít blízko prostory, které podporují transfer technologií a vytváří příležitosti pro naše talenty přímo na prahu univerzity,“ přivítal stavbu Igor Ivan, prorektor pro strategii a spolupráci VŠB-TUO. „Tento projekt posiluje nejen naši univerzitu, ale i pozici Ostravy jako centra technologického pokroku.“ Na investice, v posledních letech kvůli situaci ve firmě poněkud zanedbávané, se mohou těšit také ve společnosti Vítkovice Steel. Tu nedávno koupila indická společnost Jindal Group, ÚOHS už nákup odsouhlasil. „Skupina Jindal Group chce v Ostravě investovat do rozvoje společnosti v následujících letech až 150 milionů eur, především do rozšíření kapacity válcovaných plechů a výroby produktů s vyšší přidanou hodnotou,“ komentovala plány nových majitelů mluvčí Vítkovice Steel Jana Dronská. „Společně s investicemi a rozvojem společnosti se předpokládá i tvorba nových pracovních míst. Už za poslední rok se počet zaměstnanců navýšil o několik desítek.“

Klíčový vodojem pro Jablunkov po komplexní sanaci

Zásadní vodojem pro zásobování Jablunkova a přilehlých obcí (Návsí, Písečná) pitnou vodou naproti bývalému klášteřu sester Alžbětinek, který v současnosti slouží jako domov pro seniory (Domov sv. Alžběty), má za sebou komplexní sanaci za více než 23 milionů korun.

Vodárenský objekt pochází z poloviny osmdesátých let minulého století, částečně zapuštěná akumulace pitné vody má objem 1 000 metrů krychlových. K ní přiléhá budova strojně-technologické části. V její podzemní části se nachází strojní technologie pro obsluhu vodojemu (přívodní a odběrné potrubí, armatury, automatická tlaková stanice...), v nadzemní části je zázemí pro obsluhu vodojemu, systém pro měření provozních parametrů akumulace a elektroinstalace. Objekt je vybaven systémem ventilace pro zajištění odvětrávání akumulace.

„Důvodem pro komplexní sanaci vodojemu byl nevyhovující technický stav především stavební části objektu, což prokázal stavebně-technický průzkum železobetonové konstrukce poukazující na povrchové narušení svislé konstrukce, ale také konstrukce dna i stropu. Dosavadní potrubí vykazovalo známky koroze. Stejně tak byl s ohledem na současné provozní parametry a potřeby nevhodně řešen vstup do akumulační komory. Sanaci vodojemu jsme zajistili jeho fungování dle současných požadavků a trendů při provozování vodohospodářských objektů, ať již se jedná o zajištění odpovídající filtrace vzduchu v akumulaci, nebo zamezení promrzání a z nich vyplývajícím degradacím konstrukcí,“ říká vedoucí oddělení vodovodů SmVaK Ostrava Roman Bouda.

Komplexní sanace

Během náročné sanace bylo kompletně vyměněno potrubí ve vodojemu, bylo zhotoveno nové odvětrávání objektu s filtrací s instalací zařízení, které by mělo zamezit negativních projevů vlhkosti na stavební konstrukce i potrubí a armatury v armaturní komoře.

Byly opraveny vnitřní povrchy armaturní komory i akumulace a vyměněny zámečnické prvky. Podlaha vstupu do akumulační komory byla snížena tak, aby byl zajištěn snadnější přístup. Nová je také elektroinstalace zahrnující jak přívodní kabel elektrického vedení, instalaci hromosvodu, tak veškeré rozvaděče uvnitř objektu. Ve vnější části

vzniklo nové oplocení, revitalizovány jsou také zpevněné plochy v areálu. Objekt je zateplen a získal novou fasádu, vyměněn byl okapový chodník. Vodojem získal vnější podobu standardizovanou pro modernizované objekty SmVaK Ostrava, která byla před několika lety vypracována ve spolupráci s ateliérem KOHL architekti.

Systém zásobování

Vodovodní systémy Jablunkova, Návsí a Písečné jsou propojeny a v případě potřeby umožňují manipulace mezi jednotlivými zdroji a akumulacemi tak, aby bylo zajištěno spolehlivé zásobování oblasti pitnou vodou ze zdrojů nad zástavbou v horách.

V Těšínských Beskydách nad Jablunkovem provozují SmVaK Ostrava soustavu lokálních zdrojů podzemní i povrchové vody. Jedná se o zdroje Kotelnice, Radvanov, Rohovec a Dolní Lomná a v jejich blízkosti vybudované úpravní vody. Pitná voda z Radvanova a Kotelnice gravitačně směřuje do historického vodojemu Jablunkov – Alžbětinky ležícího jen několik desítek metrů od modernizovaného novějšího vodojemu. Z historického vodojemu směřuje pitná voda do toho novějšího. Do těchto akumulací je čerpána také voda z Rohovce.

Napojení Jablunkovska

V letech 2015-2016 SmVaK Ostrava investovaly téměř 50 milionů korun, aby umožnily v případě potřeby napojení obcí na Jablunkovsku (Návsí, Bystřice nad Olší, Hrádek, Písečná, Košariska a Vědryně) na centrální výrobní a distribuční systém Ostravského oblastního vodovodu. V období sucha, nebo naopak přívalových dešťů, kdy musí být s ohledem na problematiku upravitelnosti surové vody z lokálních zdrojů tyto úpravní odstaveny dočasně z provozu, jsou tak zajištěny spolehlivé dodávky z Úpraven vody Vyšní Lhoty nebo Úpravní vody Nová Ves pro téměř 13 tisíc obyvatel nejuvčodnější části naší země. Ostatně platilo to pro některé z lokalit po několik dnů také během letošních zářijových extrémních srážek a povodňových situací.

Sanace vodojemu v Těrlicku za 11 milionů

Nad Těrlickou přehradou v části Hradiště pod Babí horou byl za více než 11 milionů korun komplexně zmodernizován dvoukomorový zemní vodojem s kapacitou 2 x 100 metrů krychlových pitné vody.

Důvodem pro sanaci akumulace pitné vody byl nevyhovující technický stav stavební i technologické části, jak prokázal v minulosti stavebně-technický průzkum. Porušena byla po desítkách let spolehlivého fungování svíslá konstrukce i konstrukce dna a stropu, betonářská výztuž byla narušena korozi. Na vnějším plášti armaturní komory byly zřetelné trhliny, vnější strana zděných konstrukcí měla poškozenou hydroizolaci. Korozi bylo narušeno také původní potrubí pitné vody.

Vodojem slouží pro zásobování pitnou vodou obcí Stanislavice a Těrlicko – Kostelec. Voda do něj přitéká gravitačně z věžového vodojemu v česko-těšínské části Koňákov. Pitná voda sem směřuje z Úpravny vody Vyšní Lhoty, zdrojově pochází z údolní nádrže Morávka vybudované na stejnojmenné řece. Tlak vody je před odběrem do zmiňovaných obcí snižován redukčním ventilem.

„S ohledem na stav objektu a technologií bylo nezbytné přistoupit ke komplexní sanaci stavební části, ale také kompletní výměně strojního vybavení a elektroinstalace uvnitř objektu. Vyměněny byly také vodovodní propoje jak odběrného, tak přítokového potrubí. Uvnitř původních nádrží byly vybudovány nové stěny. Původní stěny kruhových nádrží posloužily jako vnější ztracené bednění. Objekt je nově zastřešen sedlovou střechou s přesahy nad bočními vstupy do nádrží. Bylo doplněno odvětrávání akumulčních komor s filtrací. Nové je také oplocení, venkovní schodiště nebo odpadní potrubí. Opravena je také manipulační plocha u objektu,“ říká vedoucí investic SmVaK Ostrava Dalibor Jurčák.

Vodojem získal vnější podobu standardizovanou pro modernizované objekty SmVaK Ostrava, která byla před několika lety vypracována ve spolupráci s ateliérem KOHL architekti.

Územní rozhodnutí pro Nové Heřminovy

Rozhodnutí o umístění nádrže Nové Heřminovy bylo potvrzeno ministerstvem pro místní rozvoj 19. prosince loňského roku. Jedná se o zásadní milník v procesu přípravy protipovodňové ochrany na horním toku Opavy. Pověřený investor – státní podnik Povodí Odry – bude činit další nutné kroky, jako jsou například žádost o stavební povolení a výběr zhotovitele. Předpoklad uvedení vodního díla do provozu včetně jeho napojení do Vodohospodářské soustavy povodí Odry je v roce 2033.

Do pololetí roku 2026 se předpokládá zajištění kompletního majetkoprávního vypořádání pro stavbu včetně případného vyvlastnění posledních nemovitostí. Povolení záměru v právní moci se předpokládá ve druhém pololetí roku 2026. Dále se předpokládá, že výběr zhotovitele včetně podpisu smlouvy o zhotovení nádrže bude ukončen do pololetí roku 2027 a staveniště bude předáno zhotoviteli ve třetím čtvrtletí daného roku. Přípravné stavební práce budou probíhat od předání staveniště do roku 2028 včetně a hlavní stavební práce se předpokládají v letech 2029 až 2032, kdy bude zároveň zahájeno zkušební napouštění, respektive zkušební provoz, s následným provedením dokončovacích prací, zejména terénních a vegetačních, v průběhu roku 2033. Vodní dílo by mohlo být uvedeno do běžného provozu včetně zpracování manipulačního řádu a jeho připojení do Vodohospodářské soustavy povodí Odry do prosince roku 2033.

„Vodní dílo Nové Heřminovy je součástí souboru protipovodňových opatření, kdy mezi další stavby patří malé vodní nádrže, které jsou již zhotoveny, nebo úpravy toku Opavy, kde se předpokládá jejich postupná realizace přes obce Zátor a Brantice a město Krnov od roku 2027 do roku 2035. Město Opava bude profitovat z tlumicího účinku nádrže na velké

vody. Již nyní se ze souboru úprav toku Opavy realizuje modernizace jezu v Branticích, která bude dokončena v roce 2026. V letošním roce budou zahájeny úpravy toku Opavy přes Zátor,“ uvedl technický ředitel Povodí Odry Břetislav Tureček a doplnil, že „soubor protipovodňových opatření je určen na ochranu údolí řeky Opavy proti stoleté vodě. Účinnost opatření je stanovena na horní Opavu, tedy po soutok Opavy s Moravicí na dolním konci města Opavy“.

Ředitelství silnic a dálnic ČR řeší přeložku silnice I/45 kolem zátopu budoucí nádrže, kde se předpokládá, že v průběhu let 2025 a 2026 bude zajištěno kompletní majetkoprávní vypořádání. Podání žádosti o povolení záměru se předpokládá v polovině roku 2025. Předpoklad vybrání zhotovitele je v polovině roku 2027. Stavební práce by měly probíhat v letech 2027 až 2030. Navrhované vybudování přeložky I/45 je zkoordinováno s výstavbou údolní nádrže.

Práce realizované u protipovodňových opatření na horní Opavě

Jedná se o sedm limnigrafických stanic, tři srážkoměrné stanice a klimatologická stanice v Nových Heřminovech, pět suchých nádrží (z toho jedna byla vybudována v rámci komplexních pozemkových úprav) s celkovým retenčním prostorem 1,4 milionu metrů krychlových, protipovodňové opatření - pravobřežní říční hráz v Holasovicích, rekonstrukce jezu v Kunově na řece Opavě nad obcí Nové Heřminovy a říční hráže v Polské republice jako kompenzace za obchvat Krnova, který slouží zároveň jako protipovodňová hráz.

Splav na řece Lomná ve Slezských Beskydech. Jeden ze zdrojů pitné vody pro nejvýchodnější část naší země.

Kaňon Morávky u Frýdku-Místku pod sněhovou pokrývkou.

Potok Přelač v Horní Lomné ve Slezských Beskydách pod ledovou a sněhovou pokrývkou.

Západ slunce nad nádrží Olešná u Frýdku-Místku a Palkovickými hůrkami.

Výstavba nových obnovitelných zdrojů energie

Vzhledem k trvalé snaze SmVaK Ostrava co nejvíce snížit dopad činnosti na životní prostředí a také nutnosti plnit směrnice Evropské unie v oblasti životního prostředí, je potřeba nadále pracovat na technických řešeních vedoucích k úsporám ve spotřebě energií a nových příležitostech pro zvýšení výroby energií z obnovitelných zdrojů v nejvýznamnější vodárenské společnosti moravskoslezského regionu. Jasnou strategií v této oblasti disponuje také skupina Aqualia, do níž SmVaK Ostrava patří.

Strategickým plánem udržitelnosti společnosti Aqualia 2024-2026 definuje skupina plány a cíle v oblasti udržitelného podnikání. Do těchto plánů spadá energetika do Strategic Line 1 - Climate emergency and planet preservation, tedy ochrana klimatu a planety. Některými z bodů cíle je energetická optimalizace, snížení emisí a dosažení uhlíkové neutrality. Toho by mělo být dosaženo zvyšováním využívání obnovitelných energií, zlepšením energetické účinnosti zařízení a transformací vozového parku. Cíl je definován hodnotami využití obnovitelných energií, které jsou následující: 2024: 42 %, 2025: 45 %, 2026: 50 %.

Obnovitelné zdroje

„Podíl veškerých energií vyrobených z obnovitelných zdrojů k celkové spotřebě činí u SmVaK Ostrava za rok 2023 42,8 %. Při zachování současné výroby z OZE by bylo pro splnění cíle 50 % nutné snížit spotřebu všech energií o 14,5 %, tj. 7 511 MWh, nebo naopak při zachování současné spotřeby by bylo nutné zvýšit výrobu z OZE o 16,9 %, tj. 3 766 MWh. Z rozdílu mezi skutečnou a cílovou hodnotou je patrné, že jen úsporami ve spotřebě energie cíle splnit nelze. Pro úspěch je nutná kombinace úspor ve spotřebě, a především zásadní zvýšení podílu vyrobené čisté energie,“ vysvětluje vedoucí referátu energetik SmVaK Ostrava Lubomír Vyvíal.

Výše uvedený dokument Aqualie není jediným, který zavazuje společnost hledat úspory a zvyšovat podíl energií pocházejících z obnovitelných zdrojů. Dalším takovým je revize směrnice Evropského parlamentu 271/91 o čištění odpadních vod, která si jako jeden z cílů klade dosažení energetické neutrality čistíren nad 10 000 ekvivalentních obyvatel. Výsledkem je, aby spotřebovaná celková roční energie z obnovitelných zdrojů u těchto provozů dosáhla 100 % v roce 2045. Tuto energii není nutné vyrobit a spotřebovat přímo v daném čistírenském provozu, je možné to provést mimo něj. Podmínkou je stejný provozovatel nebo vlastník. Splnění tohoto bodu směrnice se bude vyhodnocovat na národní úrovni a bude záležet, jak bude implementována do národní legislativy.

Milníky dle směrnice pro ČOV nad 10 000 ekvivalentních obyvatel:

- 20 % energetické soběstačnosti do 31. 12. 2030
- 40 % energetické soběstačnosti do 31. 12. 2035
- 70 % energetické soběstačnosti do 31. 12. 2040
- 100 % energetické soběstačnosti do 31. 12. 2045

Na základě dlouhodobých zkušeností s provozem malých vodních elektráren se jeví jako jedna z nejhodnějších variant pro zvýšení výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů výstavba nových zařízení. Výhodou provozu a výroby elektrické energie z nich je kontinuální provoz bez sezonních výkyvů.

Další možností zvýšení výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů a dosažení vyšší soběstačnosti vidí společnost ve využití volných ploch v areálech pro vybudování nových fotovoltaických elektráren (FVE). Proto je postupně oslovována ČEZ Distribuce ohledně možnosti připojení plánovaných výroben k distribuční síti.

Malé vodní elektrárny (MVE)

SmVaK Ostrava mají dlouhodobé zkušenosti s fungováním MVE a v současné době jich je v provozu sedm v níže uvedených lokalitách:

- MVE Nová Ves – výkon 465 kW
- MVE Podhradí – výkon 348 kW
- MVE Vyšší Lhoty – výkon 132 kW
- MVE Zelinkovice – výkon 45 kW
- MVE Frýdek – výkon 45 kW
- MVE Krásné Pole – výkon 45 kW a 48 kW
- MVE Bílov – výkon 132 kW

Všechna stávající zařízení jsou umístěna v úpravárnách vody a vodojemech spadajících pod Ostravský oblastní vodovod. Jedná se o zařízení vybudovaná v letech 1993-2014. Původní nejstarší MVE na ÚV Nová Ves z roku 1993 prošla rekonstrukcí v roce 2019. Konstrukčně jsou stávající MVE řešeny formou čerpadlových turbín nebo Bánkiho turbínami. Roční výroba elektrické energie u těchto zařízení dosahuje v průměru 4 800 MWh.

Jak dál s MVE?

Na základě vyhodnocených provozních dat ze systému Ostravského oblastního vodovodu byly v roce 2016 objednány technicko-ekonomické studie pro posouzení a ověření vhodnosti vytipovaných lokalit pro vybudování nových vodních elektráren. Jako vhodné pro nové instalace byly vybrány vodojemy Krmelín, Bruzovice a Bludovice, kde by se využil hydrodynamický potenciál přitékající vody. Závěry studií potvrdily předpoklady a doporučily možné varianty technického řešení a výkonových parametrů nových turbín. Vzhledem k nutnosti zajištění plynulé dodávky pitné vody v přivaděčích a potřebě regulace průtoku při zachování vysoké účinnosti provozu turbín bylo rozhodnuto u přijatého technického řešení použít Francisovy turbíny.

Plánované výkony jsou následující:

- MVE Bruzovice – 212 kW
- MVE Bludovice – 75 kW
- MVE Krmelín – 75 kW

V dalším období byly zpracovány projektové dokumentace, ověřena možnost připojení uvedených výroben k síti ČEZ Distribuce a následně získáno stavební povolení na jejich realizaci. Samotná výstavba se pozastavila vzhledem k turbulentnímu vývoji cen na trzích s elektrickou energií, kdy se zcela změnila návratnost investice a došlo také k úplnému zrušení podpory na vybudování a provoz obnovitelných zdrojů energií v této oblasti ze strany státu.

Ke změně situace došlo v průběhu roku 2023, kdy se jednak stabilizovala cena elektrické energie na trzích a také byla ze strany státu, respektive MPO ČR, vyhlášena dotační výzva Obnovitelné zdroje energie – malé vodní elektrárny z Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Ta byla určena pro všechny velikosti podniků, takže se do ní SmVaK Ostrava mohly přihlásit. Maximální míra podpory pro velký podnik je 45 %. U této dotační výzvy stát alokoval na podporu výstavby nových zařízení 500 milionů korun. Společnost podala žádosti o investiční dotaci na všechny tři plánované MVE. Nyní je žádost v procesu posuzování a vyhodnocování MPO ČR.

Současně s procesem posuzování žádosti o dotaci probíhá příprava výběrového řízení na dodavatele všech tří zařízení, které musí být realizováno formou veřejného výběrového řízení dle pravidel pro výběr dodavatelů stanovených MPO ČR. Po ukončení výběrového řízení a výběru dodavatele bude možné začít s postupnou realizací nejprve v lokalitách Bludovice a Krmelín se zahájením výstavby v roce 2025. Jako poslední by se realizovala výstavba v Bruzovicích se zahájením stavby v roce 2026, vzhledem k nutným rekonstrukcím objektu, které

musí předcházet výstavbě. Harmonogram výstavby je nastaven tak, aby byly splněny podmínky dotace, a to ukončení fyzické realizace stavby nejpozději v polovině roku 2027. Předpokládané náklady na vybudování tří nových zařízení přesahují 75 milionů korun. Realizací bude zvýšena výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů o dalších 2 300 MWh ročně.

Fotovoltaické elektrárny

V této chvíli probíhá zpracování pěti pilotních projektů na energetické využití volných ploch v čistírenských areálech. Jedná se o lokality v Havířově (998,8 kWp), Třinci (697,4 kWp), Karviné (998,8 kWp), Koprivnici (715 kWp) a Příboře (211,2 kWp). U všech projektů je v této chvíli podána žádost o vydání stavebního povolení. U projektů byly zpracovány simulace výroby, na základě kterých byla kalkulována data o výrobě, výnosech a návratnosti.

Investiční náklady na realizaci těchto pěti parků jsou odhadovány na více než 55 milionů korun. Na výstavbu pilotních FVE se vzhledem k nastaveným podmínkám, které jsou pro společnost nevýhodné, neuvažuje využití státní investiční dotace, která dosahuje zhruba 30 % oprávněných nákladů.

V první fázi se plánuje výstavba velkých FVE s přetoky do distribuční sítě s tím, že přebytky budou spotřebovány v jiných odběrných místech společnosti jako součást již schválené komunitní energetiky. Díky výraznému poklesu investičních nákladů na výstavbu daných zařízení během posledních několika let se návratnost investice pohybuje v rozmezí 4-6 let.

V další etapě jsou plánovány realizace menších fotovoltaických elektráren na volných plochách v areálech dalších čistírenských provozů (Frýdlant nad Ostravicí, Jablunkov nebo Brušperk). Podmínkou je vždy souhlasné stanovisko distributora s výstavbou. Vzhledem k nedostačné kapacitě byly již v několika případech zamítnuty přetoky do distribuční soustavy. V těchto případech přichází v úvahu výstavba fotovoltaiky pouze pro pokrytí části spotřeby v místě výroby bez dalších přetoků do sítě. Pak by bylo možné čerpat investiční dotace na výstavbu.

Celkově bylo v Energetické koncepci identifikováno 47 objektů s možností výstavby o celkovém výkonu až 13 900 kWp. Celkový počet nových zařízení, instalovaný výkon a etapizace budování budou záviset na výsledcích pilotních projektů, disponibilních zdrojích a volné kapacitě distribuční soustavy pro připojování nových výroben.

Nový pomocník při řízení ztrát vody

I přesto, že SmVaK Ostrava dlouhodobě dosahují v celé ČR vynikajících výsledků v ukazateli ztráty vody z trubní sítě, je tento ukazatel nadále pečlivě sledován a vyhodnocován. Provozní pracovníci jsou motivováni k odhalování úniků a jejich následném rychlém odstraňování.

Paradoxně právě díky výborným výsledkům v této oblasti, kdy například v roce 2023 dosáhly ztráty vody pouze 9,91 % z celkové vody k realizaci, jsou již případné úniky menší a obtížněji dohledatelné. V těchto případech hovoříme o skrytých únicích a při jejichž odhalování napomáhá provozní online aplikace Monitor úniků. Lokalizace přesného místa úniku je již na provozních pátračích, jejich přístrojovém vybavení a zkušenostech. Někdy se provádí lokalizace úniků, které jsou buď svou velikostí, případně místními podmínkami již na hranici možností přístrojového vybavení pátračů.

Testování v provozu

Na útvaru vodovodů SmVaK Ostrava u sledování nových trendů v oblastech provozních činností bylo zahájeno testování monitorovacích systémů různých dodavatelů, které vhodným způsobem mohou optimalizovat práci pátračích skupin a sofistikovaným způsobem redukovat potřebu nočních měření v době, kdy dochází k nejmenšímu ovlivňování hledaných poruchových šumů akustickou zátěží okolí. Na středisku vodovodních sítí v Bílovci na Novojičínsku bylo testováno zařízení Ortomat – MTC-04G od společnosti vonRoll Hydro. Podobné zařízení s názvem SmartEart od Megger CZ bylo testováno na Karvinsku.

Pro testování systému společnosti Radeton v provozních podmínkách byly postupně vybrány provozní vodovodních sítí v Karvině a Opavě. Zajímavé výsledky byly dosaženy právě v opavském provozu, který je dlouhodobě na špičce ve snižování úniků vody. V minulém roce dosáhly ztráty vody z trubní sítě v této oblasti pouze 5,61 %. Testování probíhalo v letních měsících.

Jedná se o přístroje typu automatických loggerů šumů, případně automatických korelačních systémů.

Produkty tří dodavatelů

Jak bylo již uvedeno výše, pro dosažení objektivitu posouzení dosažených výsledků byly v uplynulém období testovány výrobky tří dodavatelů. Pro provoz v Opavě byla využita nabídka pro dlouhodobé ověření systému Zonescan AI s patnácti snímači poruchových šumů. Práce s tímto systémem je velice jednoduchá a intuitivní. Do oblasti s podezřením na únik (zpravidla na základě informací z aplikace Monitor úniků), případně za účelem preventivního ověření, se pod poklopy vodárenských armatur (hydranty, sekční uzávěry) pomocí magnetické spojky rozmístí senzory se vzájemnou doporučenou vzdáleností mezi sebou v rozmezí od 50 do 300 metrů.

Přímo na místě osazení se pomocí provozního tabletu přiřadí přesná poloha v mapě a zadají se parametry prověřované sítě. Tím je připraveno vše potřebné k zahájení permanentního měření. Případně zaznamenané noční poruchové šumy se přenesou prostřednictvím sítě GSM technologií NB-IoT. Ta je nejvhodnější pro vysílání signálu z poklopů armatur pod úroveň terénu do vyhodnocovacího softwaru, který je součástí zařízení. Systémem je dle charakteru šumu (zpravidla intenzita a časový průběh) vytipován ten, který by mohl signalizovat únik z potrubí a zobrazí se vyhodnocení korelace s určením potenciálního místa úniku v uživatelském rozhraní založeném na Google Maps™ a Street View™.

Z testování vyplynula jako silná stránka systému jeho operativnost, kdy po osazení snímačů bylo možné již následující den reagovat na zaznamenané hodnoty a výsledky. Během testování v letním období

se podařilo na základě podkladů poskytnutých z tohoto systému následně dohledat a odstranit deset složitějších poruch. Výborných výsledků bylo dosaženo během osazení v dolním tlakovém pásmu Opavy. Jedná se o distrikt v centru města, kde je vlivem silného okolního ruchu zejména z dopravy práce pátračů velice ztížena a na dohledání případných úniků bývá zpravidla zapotřebí systematická činnost několika skupin pracovníků.

Po osazení senzorů v několika ulicích byla do druhého dne zaznamenána dvě místa s podezřením na únik vody. Během následného dohledání a opravy byl odstraněn tři poruchy, protože v jednom z vytipovaných míst byly nakonec při výkopu zjištěny dvě poruchy 1,3 metru od sebe.

Dosažené výsledky

Z testování vyplynulo, že systém může být jedním z prostředků ve složité mozaice procesu řízení ztrát vody, který může zefektivnit, ale nikoliv zcela nahradit práci pátračích skupin v terénu. Bez jejich činnosti by nebyl ani tento systém zcela funkční. Pro dosažení co nejpřesnějších výsledků se ukázalo vhodné co největší zahuštění rozmístění senzorů pro jejich korelaci. V některých případech byly identifikovány problémy s nedostatečným místem v prostoru pod poklopem zejména uzávěrů, kdy minimální potřebný prostor pro umístění senzoru je zhruba 15 centimetrů. Díky tomuto omezení je prakticky vyloučeno osazení senzorů do poklopů přípojkových uzávěrů. Tak jako u standardních plnohodnotných korelačních přístrojů závisí přesnost výsledků na zadaných parametrech sítě (materiál a dimenze potrubí, znalost délky trasy mezi senzory).

Plaveme v tom spolu! po desáté

Program pro podporu zaměstnanců naší společnosti, kteří ve svém volném čase a obvykle bez nároku na odměnu působí v neziskovém sektoru, vstupuje do desátého jubilejního roku své existence. V prvních devíti ročnících bylo mezi 170 projektů neziskových organizací, kde působí naši kolegové, rozděleno zhruba 2,1 milionu korun.

Od 16. prosince 2024 do 24. ledna 2025 mají zaměstnanci SmVaK Ostrava možnost přihlašovat projekty neziskových organizací, v nichž ve svém volném čase aktivně působí a jsou registrovaní jako řádní členové, do programu Plaveme v tom spolu! Společnost vyhledává vzhledem k výborným výsledkům podpořených projektů již desátý ročník grantů pro ty, kterým záleží na kvalitě života lidí v jejich okolí, a snaží se ho proto zvyšovat svým působením v neziskovém sektoru. Pro rok

2025 byla stanovena částka, která může být mezi neziskové organizace rozdělena, na tři sta tisíc korun. Naší společnosti není lhostejné, jakým způsobem tráví zaměstnanci svůj volný čas mimo plnění pracovních povinností, a považuje za důležité je ve snažení podpořit.

Pomoc v uplynulých letech směřovala například k akcím pro hendikepované, kulturním událostem, projektům týkajícím se ochrany životního prostředí, akcím pro děti nebo činnosti sportovních klubů, myslivců, kynologů a sborů dobrovolných hasičů.

Podmínky zůstávají obdobné jako při minulé výzvě. Rozděleno může být 300 tisíc korun. To ovšem pouze v případě, že dorazí přihlášky s projekty, které výběrová komise vyhodnotí jako smysluplné, užitečné a vhodné k podpoře. Výsledky budou zveřejněny po projednání v únoru 2025 a projekty musí být realizovány a vyúčtovány do konce roku.

Sbor Canticorum naplnil kostel v Havířově

Kostel svaté Anny v Havířově zaplnili milovníci duchovní hudby 24. listopadu do posledního místa. Dokonce se musely ke standardním lavicím židle přidávat, aby si všichni návštěvníci mohli kulturní zážitek v pohodlí užít. A rozhodně se bylo na co těšit.

To vše díky ženskému pěveckému sboru Canticorum pod vedením vedoucího čistíren odpadních vod SmVaK Ostrava na Havířovsku a dlouholetého vedoucího, dirigenta a skladatele souboru, Vítězslava Soukupa. Ten stojí v jeho čele po celou dobu existence hudebního tělesa. Sbor si připravil předvánoční repertoár jak světového, tak tuzemského původu. Jako host tentokrát vystoupil místní rodák Eduard Kácal, který sólově zazpíval například Smetanovu skladbu Kdo v zlaté struny, nebo Schubertovu interpretaci písně Ave Maria.

Vstupné bylo jako obvykle dobrovolné. Kostel byl jako tradičně zaplněn do posledního místa.

Sbor nadále hledá zpěvačky, které by se k němu chtěly připojit. Znalost not není podmínkou, chuť pustit se zpívání, volný čas a hudební sluch ano. Zkoušky sboru se konají každé úterý od šesti hodin večer v Kulturním domě Petra Bezruče v Havířově. Veškeré informace naleznete na www.sbor-canticorum.cz.

Vodárenská společnost aktivitu hudebního tělesa dlouhodobě podporuje prostřednictvím grantového programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! Sbor oslavil loni na jaře patnáct let své existence. U této příležitosti uspořádal v polovině května v havířovském Kulturním domě Petra Bezruče slavnostní výroční koncert.

Vodárenská podpora skautingu

Díky Lukáši Pikovi z centrálního dispečinku vodárenské společnosti bylo v roce 2024 podpořeno v grantovém programu pro zaměstnance aktivní v neziskové sféře skautské středisko v Ostravě-Zábřehu, které působí v jižním ostravském obvodu již od roku 1990.

„Jako středisko vlastníme starší várnice o objemu dvaceti litrů. Vzhledem k jejich váze po naplnění měly děti problém s nimi jakkoliv manipulovat. Pořízením menší desetilitrové nerezové várnice tento problém odpadl. Druhá menší nerezová várnice s objemem pěti litrů byla díky nižší hmotnosti využita k programům, které probíhaly mimo tábor. Propan-butan tlaková láhev byla využita k provozu terénní lednice sloužící k uskladnění potravin a léků, které je třeba zachovat v chladu. Tato pomoc nám přišla velmi vhod, protože ulehčila manipulaci s tímto typem vybavení,“ vysvětluje Lukáš Pika. Ten působí jako vedoucí zábrežského střediska a zároveň vedoucí oddílu vlčat. Středisko má totiž aktuálně oddíly tři: pro

chlapce a dívky ve věku 7-10 let, následně smíšený oddíl pro věk 11-15 let a pro skauty starší 15 let. „Cílem naší celoroční činnosti je rozvoj osobností dětí, jejich duchovních, mravních a tělesných schopností. Činnost oddílů se skládá z pravidelných schůzek, jednodenních, vícedenních výprav a letního stanového tábora, tedy pravidelných akcí, které z velké části pokrývají volný čas. Starší skauti ve věku 15-20 let mají na starosti nejen chod oddílů, ale také pořádají různé zaměřené akce, zejména výlety do přírody, ale také sportovní akce – pravidelné sportování v tělocvičně, prázdninové cesty na kolech, ale také účast na celostátních akcích,“ říká Pika.

Středisko má 70 členů. Klubovní místnosti oddílů se nacházejí ve Skautském domě na Syllabově ulici. Vedoucí střediska stejně jako vedoucí jednotlivých oddílů jsou absolventy kurzů akreditovaných MŠMT (čekatelské zkoušky, zdravotnický kurz, vůdcovské zkoušky aj.). Ty jsou nezbytné pro vykonávání práce a skautské praxe s dětmi.

Vzpěrači v Bohumíně s bezpečnějším vybavením

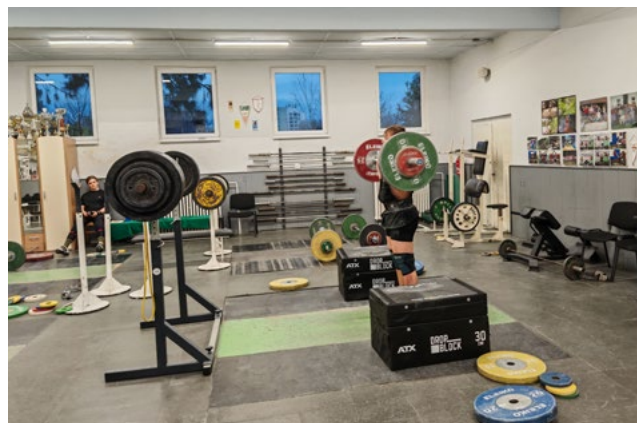
Již od roku 1949 je Bohumín jedním z významných center vzpěračského sportu v naší zemi. A to díky SKV Bonatrans Bohumín.

Vodárenská společnost se stala v loňském roce poprvé partnerem klubu díky zaměstnancům z čistírny odpadních vod v Bohumíně – ano, té zatopené během zářijových povodní, kde zaměstnanci vodárenské společnosti bleskurychle dokázali obnovit provoz – Tomáši Salamoni. Ten v klubu působí již deset let jako závodník, ale aktuálně také jako člen výboru.

Příspěvek v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! byl použit na nákup vybavení pro sportující mládež. Bylo možné obnovit zastaralý materiál a koupit nové víceúčelové boxy, které mají využití jako vzpěračské bedny, z nichž se během tréninku zvedají činky, nebo jako místo dopadu pro tréninku skoků, díky nimž se zvyšuje síla a dynamika nohou. Boxy z měkkého materiálu s látkovým potahem oproti tradičním dřevěným boxům eliminují riziko poranění holení a jsou komfortnější pro sportovce během tréninku.

Mládež i dospělí členové klubu se kromě republikových akcí pravidelně účastní také mezinárodních klání včetně mistrovství Evropy. Klub za několik desítek let své existence vychoval medailisty z mist-

rovství republiky, Evropy, ale i světa. V klubu se připravují závodníci od kategorie mladších žáků (10-13 let), přes juniory až po mužskou a ženskou kategorii (24 – 34 let). V kategorii veteránů ale soutěží také dříve narození vzpěrači a vzpěračky. Veškeré informace najdete na vzpiranibohumin.cz.

Sportovní kynologové zkvalitňují areál

Díky grantovému programu vodárenské společnosti pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! mohl oddíl sportovní kynologie SKP Ostrava v roce 2024 pokračovat ve snižování spotřeby elektrické energie díky rekonstrukci osvětlení interiéru zázemí provozní budovy kynologického areálu Radar ve výcvikovém prostoru ve Studénce. SmVaK Ostrava jsou dlouhodobě partnerem tohoto oddílu.

„Rekonstrukcí prošlo sedm místností, společná chodba a sociální zařízení. Postupně jsme provedli výměnu zastaralého typu zářivkového osvětlení za nová led trubčivá svítidla. Celkově se jednalo o 15 zářivkových svítidel se spotřebou 1080 W a 10 standardních světel se spotřebou zhruba 300 W. Nově instalované prvky v teplotě barvy teplé bílé nás dostaly ke snížení celkové spotřeby o 53,6 %. Nová spotřeba elektrické energie nyní představuje 640 W, proti původním 1380 W,“ říká člen organizace Jiří Beneš, jinak také vedoucí čistírny odpadních vod v Novém Jičíně, díky němuž kynologové podporu pravidelně získávají.

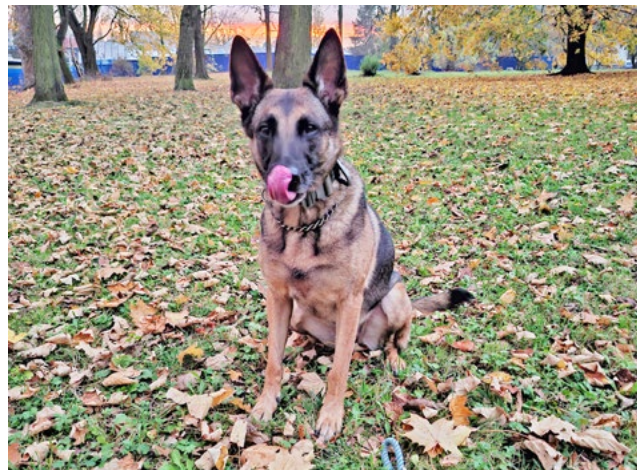
Během loňského roku oddíl zorganizoval dvě tradiční akce a první oddílové agility závody nejen pro aktivní agilítáky. „Druhá červnová neděle byla zaměřena na děti, kdy se náš výcvikový plac proměnil v dětské hřiště. Děti tradičně soutěžily v různých silových a dovednostních disciplínách. Jako každý rok pro ně a jejich doprovod bylo připraveno překvapení a ukázka z praxe. Letos k nám zavítali kolegové ze Záchrané kynologické služby Podolí – Sirius. Psovodi nám předvedli základní poslušnost svých čtyřnohých parťáků a následovala přehlídka pátrání v terénu. Pro odvážné jedince, především děti, se tak naskytlá možnost ukryt se a nechat se vyhledat speciálně vycvičeným psem. Tato ukázka práce přinesla své ovoce, a ještě více umocnila už tak výbornou atmosféru nedělního odpoledne,“ popisuje Beneš.

Na přelomu prázdninových měsíců přišly na řadu závody agility pro všechny členy oddílu sportovní kynologie Studénka klubu SKP Ostrava. Sobotní plac se proměnil v bludiště mnoha překážek a hlavolamů. Hlavu zamotanou měli především psovodi se svými parťáky, kteří s tímto druhem kynologie nemají žádné nebo jen minimální zkušenosti a věnují se modernímu výcviku. „Členové agility tak byli v tento den profici. Závody mezi členy vzbudily velký zájem a skvělou účast, a tak lze předpokládat jejich pokračování minimálně ve vnitřní skupině oddílu,“ dodává Beneš.

Tradice Obranářského speciálu

Od roku 1994 se do dějin klubu zapsal první ročník soutěže Obranářský speciál. Soutěž je natolik vyhledávaná a tradiční, že se loni mohl v polovině října uskutečnit jubilejní 30. ročník. Ten byl zajímavý z pohledu startovní listiny. 30. ročníku se zúčastnilo 21 psovodů v hlavní kategorii a šest psovodů v kategorii juniorů. Velký zájem a účast v soutěži projevili kyno-

logové z Polska. „Za mé působení v oddílu to byl největší počet Poláků v soutěži, který jsem zažil. Můj obdiv patřil především psovodovi, který dorazil až od Baltského moře. Sám ze své zkušenosti vím, jak náročná je tato cesta pro moje feny. Mimo výzvu závodit a dojet ze vzdálených míst bylo opět milým překvapením, když se mezi diváky objevili návštěvníci z Litvy. To jen potvrdilo fakt, že má smysl pokračovat v přípravách dalších ročníků a již nyní je jasné, že v půli října 2025 proběhne 31. ročník,“ uzavírá Beneš.

Plaveme v tom spolu! a SKP Ostrava

2020 - Oddíl zrekonstruoval osvětlení areálu kynologického výcvikového prostoru ve Studénce. „Díky grantu jsme v loňském roce provedli rekonstrukci osvětlení výcvikové plochy. Stávající sloupky se nám podařilo vylepšit o nové 100 W LED svítidla včetně samostatného ovládní těchto reflektorů. Díky realizaci byl také zajištěn bezpečný přístup k novým elektrickým zásuvkám. Tím jsme splnili náš cíl u osvětlení a bezpečnosti v oblasti elektroinstalace. Součástí rekonstrukce byly dva sloupky stávajícího osvětlení, které byly před rekonstrukcí osazeny pouze halogenovými svítidly - výbojkami, které spoře osvětlovaly blízký prostor v okolí svítidel. Během rekonstrukce jsme sloupky vybavili novými konzolami, na které jsme osadili 100 W LED svítidla se samostatným ovládním a novými zásuvkami,“ uvádí Beneš.

2021 - Organizace použila podporu na nákup techniky pro ozvučení daného prostoru. Nově tak mohlo být zakoupeno profesionální ozvučení Dexon složené z beden se stojany a mixážního pultu s třemi typy mikrofonů.

2022 - Bylo provedeno elektronické zabezpečení areálu ve Studénce. Středisko je od té doby hlídáno elektronicky. „Během zabezpečení jsme instalovali elektronickou síť sběrníkových PIR čidel rozloženou skrz provozní budovu. Zabezpečili jsme hlavní vstupní body a rozdělili systémové klíče dle priorit jednotlivým členům. Hlavní cíl v podobě zabezpečení majetku byl tak na 100 % splněn,“ říká člen organizace Jiří Beneš.

2023 - Ve výcvikovém areálu byla provedena výměna zastaralých sodíkových světél venkovního osvětlení. Na místo těchto světél byla instalována nová led světla s nižšími požadavky na elektrickou energii a vyšším výkonem svítivosti. V celkovém součtu se požadavek na energii snížil o 152 W na nový počet světél a podařilo se tímto osvětlit celý výcvikový areál ze tří bodů. Instalací jsme zároveň dosáhli větší bezpečnosti. Dosavadní světla byla již na hraně životnosti a fyzický stav uchycení držel v některých místech jen „silou vůle“. Zároveň se podařilo eliminovat počet hnízd bodavého hmyzu, který sídlil v lampách.

Obranářský speciál

Původně byla soutěž určena psovodům Policie ČR, ale brzy byla otevřena jejich kolegům z dalších ozbrojených složek státu a také psovodům civilním. Hlavním cílem bylo dát příležitost služebním psovodům srovnat si úroveň vycvičenosti psů a možnost vyzkoušet si je v náročných situacích maximálně přiblížených reálnému životu ve službě. Díky kynologickému internetovému magazínu ecanis.cz je možné zápolení sledovat online se zaznamenáním průběžného stavu jednotlivých závodníků a celkového závodu. Ten zahrnuje celou řadu disciplín v oblasti poslušnosti, obrany (zadržení prchající osoby v noci, zadržení osoby, která se snaží vyhnout střetu se psem, revír v terénu se dvěma pachatelí, revír v objektu s pachatelem, přepad při pochůzce, likvidace výtržnosti, zadržení prchající osoby, kontrolní zadržení – protiútok nebo blokování osoby).

Loučenská vločka s partnerstvím vodařů

Nesoutěžní festival Loučenská vločka, který tentokrát proběhl 28.-29. listopadu v kulturním domě Skleník, má v Loučném nad Desnou dlouholetou tradici a stejně jako v minulých letech se ho zúčastnila pěvecká tělesa různého věkového složení, různých způsobů práce a různé úrovně.

A dlouhodobě je partnerem festivalu prostřednictvím programu Plaveme v tom spolu! určeného pro motivované zaměstnance působící ve svém volném čase a obvykle bez nároku na odměnu v neziskovém sektoru také vodárenská společnost. Zásahu na tom má zaměstnanec čistírny odpadních vod ve Velkých Losinách, kterou SmVaK Ostrava provozují, Richard Kalina. Ten je členem pořadajícího spolku od počátku roku 2019.

„Jako člen spolku se aktivně zapojuji do organizování volnočasových aktivit a kulturních či jiných akcí pro děti a mládež. Takových akcí máme během roku celou řadu, ať již se jedná o pohádkový les při oslavách Dne dětí, zajištění a organizování soutěžních disciplín při oslavách čarodějnic, Halloweenu nebo svátku svatého Martina. Jsem navíc členem jednoho z pěveckých sborů, které se festivalu pravidelně účastní. Pomáhám tak s organizací koncertů charitativních vystoupení nebo festivalu. Spolu s dalšími členy spolku a pěveckých sborů zajišťuji také dopravu členů sborů na koncerty, stěhování zařízení a potřebné aparatury nebo instalaci zařízení v místě konání akcí a následnou demontáž,“ popisuje Kalina.

Vysoká účast a skvělá atmosféra

„Cílem festivalu je vzájemná inspirace sborových těles, rozvíjení hudebního talentu dětí, ale také navázání mezosborových přátelství a spolupráce. Celý festival se opět odehrával ve velmi příjemném a přátelském duchu. Čtyři koncerty nazvané „Děti dětem“ obohatily účinkující i dětské diváky o nové zážitky a pátý závěrečný koncert pro veřejnost, nazvaný „Hřejivé tóny“, byl tradičně přeplněn diváky a v sále vládla příjemná předadventní atmosféra. Nesmíme také zapomenout na sbormistry, jimž byl věnován čtvrtěční večerní seminář, na kterém mohli načerpat spoustu cenných znalostí a zkušeností pro svou další práci s dětmi,“ říká za organizátory Pavlína Vyskočilová z organizace Rodiče dětem při ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou.

Na koncertech se postupně vystřídalo přibližně 450 zpěváků ze 14 pěveckých těles. Tři pořadající sbory (Klubíčko, Loučňáček a TapTýda) jsou přímo z Loučného nad Desnou, další sbory dorazily z okolních i vzdálenějších míst (Pampelišky – Zábřeh, Sluníčko – Javorník, Barevné děti – Šumperk, Staráček – Staré Město pod Sněžníkem, Corcula – Hradec Králové, Carmina Bona – Zlín, Slavík a Slaviček – Zábřeh, Slavici – Hanušovice, Pramínek – Velké Losiny, Smíšci – Rapotín, Arietta – Mohelnice).

Podpora partnerů

Festival pořádá spolek Rodiče dětem při ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou a dlouhodobě jej podporují obec Loučná nad Desnou, ZŠ a MŠ Loučná nad Desnou, ČEPS, SHM Šumperk, ale také vodárenská společnost prostřednictvím programu Plaveme v tom spolu! „Bez našich podporovatelů by nebylo možné akci v podobném rozsahu uskutečnit. Celkové náklady festivalu se vyšplhaly na téměř 93 tisíc korun. Díky partnerům mohla být celá akce mimo jiné kvalitně nazvučena, mohla vzniknout fotodokumentace a videozáznamy ze všech koncertů, a dokonce online stream ze závěrečného koncertu pro diváky, kteří se nemohli zúčastnit koncertu přímo v sále. Nemalý dík patří také všem, kteří se na přípravách a organizaci festivalu podílejí, a to zcela nezištně a ve svém volném čase,“ popisuje Vyskočilová.

Festival je mezi dětskými sborovými tělesy již mnoho let oblíbeným místem setkání a možností vyzkoušet si před diváky připravené adventní a vánoční programy. I tentokrát byla sborová i divácká účast velmi hojná a program nabitý. Několik sborů navíc tradičně vyjádřilo přání zúčastnit se příštího ročníku.

Slovenský folklór v Ostravě

Folklorní soubor Šmykňa s tradicí dlouhou třicet pět let získal podporu v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! díky Lucii Dávidkové z oddělení hydraulické analýzy SmVaK Ostrava. Ta je aktivní členkou souboru deset let a působí v něm jako tanečnice a zpěvačka, když se zapojuje do všech pravidelných i nepravidelných aktivit souboru.

„Grant byl použit na částečné pokrytí pronájmu sálu ve Středisku volného času na Gurtějevoj ulici v Ostravě-Zábřehu. Zde souboroví tanečníci nacvičují nové choreografie a jednotlivé kroky dvakrát do týdne. Tréninky jsou náročné, trvají tři hodiny, kdy se noví členové učí základní kroky jednotlivých tanců, následně se nacvičuje hromadně choreografie nových i stávajících tanců z repertoáru. V něm figurují tance z regionu Myjava, Liptov, Terchová, Podpoľanie, Gemer, Abov nebo Zemplín. U nich je velmi důležité se při nácvičce vidět v zrcadle, takže jsme rádi, že jsme díky grantu mohli tyto prostory využít a nemuseli jsme se stěhovat z důvodu stále se zvyšujícího nájemného do levnějších prostor bez zrcadel. V roce 2024 se soubor rozrostl o další mladé tanečnice, investovali jsme do obměny krojů a nacvičili opravdu bohatý program, který jsme letos zakončili Slavnostním programem Cesta tam a zase zpět k 35. výročí založení souboru FS Šmykňa. Lístky na tento program, který se konal v Kulturním středisku Vratimov, byly do týdne rozprodané, a tak jsme výročí oslavili opravdu ve velkém společně se zaplněným sálem diváků,“ popisuje Dávidková.

Kromě tohoto náročného programu soubor nezahálel ani v hlavní sezóně, kdy se představil na českých i slovenských folklórních festivalech i kulturních regionálních akcích, jako jsou MFF Rožnov, Svatováclavský festival, Ostravské dny folkloru, 33. Goralské slavnosti - Skalité, Dny obce Žabeň, Gorolski bal, Vychylovka, Ondrášova valaška Rožnov pod Radhoštěm, Prolínání kultur Karviná, Řecké dny Krnov nebo Folklor bez hranic. Na počátku roku 2025 se již plní kalendář na nastávající sezónu, která se každoročně zahajuje 5. ledna vystoupením v programu.

Slovenský folklór z Ostravy

Šmykňa, neboli kovárna, je stavba sloužící k výrobě a opravě železných nástrojů, podkov a dalších železných předmětů. Soubor se stejným názvem, který od svého vzniku zpracovává výhradně slovenský folklór, má se svou jmenovkyní shodné kromě názvu úsilí a touhou poznat a zpracovat materiál k práci – slovenské lidové umění. A to přesto, že působiště je od zdrojů písní a tanců vzdáleno desítky až stovky kilometrů. Soubor byl založen na přelomu let 1889-1990 skupinkou přátel a milovníků folklóru z Ostravy. Během pěti měsíců se podařilo vytvořit celosouborový program a taneční skupinu s muzikou, které bylo možné předvést na prvním z vystoupení. Po rozdělení Československa a řadu dalších let byla Šmykňa jediným folklórním zástupcem národnostní menšiny Slováků v moravskoslezském regionu. Za dobu své existence absolvoval soubor více než tisíc vystoupení u nás i v zahraničí.

Podpora fotbalistům v Brušperku

Stejně jako v uplynulých letech uspěl také v roce 2024 fotbalový klub SK Brušperk se svou žádostí o podporu v programu pro motivované zaměstnance Plaveme v tom spolu! A opět díky elektrikáři ze střediska Ostravského oblastního vodovodu v Ostravě-Krásném Poli Marku Hubálkovi.

Ten v klubu působí již více než dvacet let, šestnáct let jako člen výboru, který se stará o chod celého spolku. „Organizujeme mistrovská utkání všech našich družstev od nejmladších přípravků až po dospělé kategorie včetně staré gardy, pořádáme letní, zimní i halové turnaje, soustředění mládežnických družstev, náborů dětí, brigády na vylepšení našeho sportovního areálu, ale také plesy a poutové zábavy,“ vysvětluje

Marek Hubálek. Díky příspěvku vodárenské společnosti mohli v Brušperku podle Hubálka pořídit místním dorostencům nové tréninkové vybavení, jako jsou například tréninková trička, míče, sportovní láhve a další potřebné náležitosti. V současné době tvoří tým 25 hráčů ve věku od 15 do 18 let.

„Rok 2024 jsme začali přípravou na jarní část sezony už v lednu a v únoru jsme pořádali tradiční zimní turnaj dorostu. Koncem března jsme najeli na běžný koloběh mistrovských utkání v krajské soutěži dorostu. Po třinácti utkáních v součtu s podzimní částí jsme se umístili na konečném šestém místě. Ještě před koncem jarní části sezony jsme začali řešit přihlášky do soutěží v nadcházející sezóně 2024/2025. Vzhledem k tomu, že z kategorie starších žáků přecházelo do kategorie dorostu 14 hráčů, byl počet dorostenců na novou sezónu 34 hráčů. Možností bylo založit „B“ tým dorostu, který by se účastnil nižších soutěží. Nakonec nám byla vedením fotbalového svazu nabídnuta účast v krajském přeboru dorostu. V této soutěži jsou zapotřebí dva týmy, a to mladší a starší dorost, kteří hrají svou soutěž odděleně. Nabídku jsme přijali, což je pro náš mladší i starší dorost ze sportovního hlediska lepší varianta. Založením mladšího dorostu vznikla nutnost dovybavit je potřebným vybavením, jako jsou dresy nebo tréninkové míče, což nám umožnila také podpora vodárenské společnosti,“ vysvětluje Hubálek. Po polovině sezony 2024/2025 figuruje starší dorost na deváté příčce, mladší dorost dokonce na druhém místě krajského přeboru.

Podpora hornického fotbalového klubu

O podporu mladých fotbalistů v TJ Baník Rychvald se zasloužil zaměstnanec čistírny odpadních vod v Orlové Petr Chorobík, který v klubu působí již 48 let. Aktuálně jako člen výkonného výboru, trenér přípravky, pořadatel mistrovských utkání a turnajů nebo kronikář.

„Příspěvek vodárenské společnosti byl použit na nákup kvalitních tréninkových i zápasových míčů pro starší žáky, kteří také díky tomu po první polovině soutěže figurují na pátém místě soutěže, což je nejlepší výsledek za několik posledních let,“ upřesňuje Chorobík. V klubu podle něj působí téměř čtyřicet mladých fotbalistů v několika věkových kategoriích.

Hlavním cílem snažení klubu je rozvoj a podpora sportující mládeže, čímž se děti mají možnost ve volném času realizovat na hřišti, nikoliv před září monitorů mobilních telefonů, tabletů nebo počítačů. Vše probíhá také v zásadách fair play. Mladí sportovci mohou výsledky tréninkového snažení následně předvést během mistrovských utkání.

Historie klubu souvisí s těžbou černého uhlí v místním dole Václav a stejnojmennou osadou, kde bydlela většina jeho zaměstnanců. Ocitáme se na počátku padesátých let minulého století, kdy byl založen předchůd-

ce současného klubu Sokolský kroužek ČSM OKD dolu Václav. Tím byl položen základní kámen ke vzniku Baníku jako sokolského kroužku se sídlem v Rychvaldu a následně TJ Baník Rychvald – Václav.

Vedoucí největší úpravny a trenér stolního tenisu

Opavští dorostenci úspěšně bojují v Okresním přeboru 1. třídy ve stolním tenisu také díky podpoře vodárenské společnosti prostřednictvím grantového programu Plaveme v tom spolu! A to díky vedoucímu největší úpravny vody SmVaK Ostrava v Podhradí u Vítkova Marku Bereiterovi.

Ten působí v oddíle od roku 2019, podílí se na tréninku dorostenců a zároveň je aktivním hráčem. Aktuální bilance týmu ke konci roku činila čtyři vítězství a jednu porážku. Tým, který tvoří kromě zmínovaného Marka Bereitera také tři dorostenci a jedna dorostenka, je aktuálně na druhé příčce tabulky za vedoucím KST Oldřišov. „Díky pomoci vodárenské společnosti jsme v roce 2024 mohli nakoupit ohrádky, potahy na pátky a míčky pro tréninkové účely. Velkým přínosem pro náš oddíl je také obdržení grantu od Statutárního města Opava na dodávku a instalaci nové podlahové krytiny pro stolní tenis Taraflex v herně,“ vysvětluje vedoucí oddílu Jan Dzida.

Hlavním cílem projektu je zajištění motivace mladých hráčů k tréninku, a zejména k zápasům. To vše přispívá k rozvoji pohybových dovednos-

tí a návyků. Vše ve fair-play podobě. Díky doplnění herního a materiálového vybavení pro členy oddílu se dále zvyšuje klubová soudržnost. V KST Slezan Opava působí zhruba čtyři desítky členů.

Frýdecko-místecká atletika bojovala s povodní

Velká voda se prohnala v polovině září loňského roku také atletickým stadionem, kde působí TJ Slezan Frýdek-Místek. Díky jeho aktivitám může ve městě trávit volný čas sportem několik set mladých sportovců. Někteří tak činí pro radost z pohybu, pro udržení dobré fyzické kondice, nebo kvůli setkávání se s kamarády. Oddíl vychoval také řadu atletů, kteří v juniorské či dospělé kategorii uspěli na celostátní, nebo dokonce evropské a světové úrovni.

Škody způsobené vodou byly velké a bylo jasné, že si vyžádají jak rychlou reakci a velké úsilí při jejich odstraňování, tak finanční nároky mimo možnosti samotné organizace. A vlna solidarity, která se takřka okamžitě poté, kdy na své těžkosti organizace upozornila, zvedla, si zaslouží respekt a uznání. Ať již jde o představitele spolku, přátele frýdecko-místecké atletiky, nebo město, případně podnikatelské subjekty v regionu. Někteří pomohli přímo na místě svými rukama, někteří poskytli materiální pomoc, další podporu finanční. Osud frýdecko-místecké atletiky jako významné organizace pro sportování mládeže není

lhostejný ani nejvýznamnější vodárenské společnosti v moravskoslezském regionu. SmVaK Ostrava finančně podpořily obnovu poškozeného vybavení a zázemí, které si vyžádalo vysoké statisíce korun. Jako problém se ukázalo také to, že na odstraňování škod nebylo možné využít jiné dotační prostředky, které jsou obvykle vázány účelově.

Velká voda vnikla do hlavní tribuny, kde zničila sportovní vybavení a pomůcky, nábytek, ale také elektroniku. Po vysušení prostor bylo nezbytné malovat, měnit elektroinstalaci nebo podlahy, které v některých místnostech voda zvedla.

Příznivou zprávou je, že několik dní poté, kdy velká voda opadla a všichni, kdo přidali ruku k dílu, pracovali na co nejrychlejším odstranění jejich následků, začaly opět tréninky. Ty se zpočátku mohly odehrávat pouze na venkovní ploše, ale do té doby, než teploty klesly na pozdně podzimní hodnoty, již byly připravené vnitřní prostory tak, že především nejmenší sportovci mohli využít vnitřní tělocvičny.

Mladí fotbalisté v Darkovičkách

Také v loňském roce uspěli fotbalisté z Darkoviček, které jsou administrativně součástí Hlučína, s žádostí o podporu v grantovém programu pro motivované zaměstnance působící ve svém volném čase v neziskovém sektoru Plaveme v tom spolu!

Zasloužil se o to trenér mládežnických týmů a také vedoucí střediska Ostravského oblastního vodovodu v Krásném Poli Pavel Kudla, který je s místním fotbalem spjatý jako hráč, následně jako trenér a funkcionář od svých deseti let.

Historie fotbalu v Darkovičkách sahá až do roku 1931, aktuálně klub působí v areálu, který byl otevřen v roce 1981 a je využíván doposud. Kromě starých a nových kabin, je jeho součástí hlavní travnatá plocha, tréninková plocha a multifunkční hřiště s umělým povrchem.

„Náš fotbalový klub se vždy mohl pyšnit dobrou mládežnickou základnou. V současné době máme v soutěžích dvě žákovská družstva a jedno dorostenecké. Základnu tvoří především místní hráči a odchovanci. Dorostenci

hrají krajskou soutěž Moravskoslezského kraje a patří v tabulce k lepším týmům. V dospělé kategorii klub navazuje na širokou mládežnickou základnu a podařilo se nám postoupit do krajského přeboru, což je zatím nejvyšší soutěž, co tato městská část Hlučína hrála. V letošním roce se podařilo obnovit přípravku a benjamínky, kteří prokazují obrovské nadšení a zápal pro sport,“ říká Pavel Kudla, mimo jiné aktuálně člen výkonného výboru klubu.

Několik hráčů dorostu souběžně doplňuje také družstvo mužů, a proto jsou výsledky občas kolísavé. „Tréninky mládežnických týmů probíhají v našem areálu každý den a je radost sledovat, jak děti s nadšením sportují a výkonnostně se zlepšují. Díky podpoře v grantovém programu Plaveme v tom spolu! se podařilo zajistit materiální dovybavení – nákup nových míčů, triček a dalšího vybavení pro mládežnická družstva. S ohledem na financování amatérského sportu v našem státě je takováto pomoc nadmíru vítána a velmi si jí vážíme,“ dodává Kudla.

Záchranná brigáda kynologů

Díky vedoucímu opavského střediska kanalizačních sítí Martinu Kapcalovi si mohla Záchranná brigáda kynologů Moravskoslezského kraje pořídit rozkládací nůžkový stan, díky kterému je zajištěno odpovídající prostředí pro pátrací týmy při plošném vyhledávání ztracených osob.

Stan slouží jako zázemí pro velitelské stanoviště, stanoviště zdravotníků a místo pro odpočinek psů a psovodů.

Kapcala v organizaci působí sedmým rokem, podílí se na výcviku psů a psovodů v oblasti záchranné kynologie, orientace v terénu, radio-komunikace, zdravotně a lezeckých technik. Kromě samotného výcviku pomáhá při zajišťování výcvikových prostor a při běžném chodu brigády. Na jejím fungování se organizačně podílí šest členů, tři ve vedení, tři v revizní komisi. Celkem má brigáda dvacet pět členů.

Historie záchranné kynologie v regionu

Záchranná brigáda kynologů Moravskoslezského kraje vznikla z II. Československé brigády, která byla založena v roce 1972. Je součástí Svazu záchranných brigád kynologů ČR a zabývá se záchrannými pracemi pomocí speciálně vycvičených psů. Cílem práce je kvalitně připravit psovody a psy pro záchranu lidského života.

Podstatou výcviku je dokonalá souhra psovoda s jeho čtyřnohým parťákem s cílem naučit ho využívat svůj výjimečný čich v situacích, které jsou přes veškerou moderní technologii mimo hranice lidských možností.

Těžiskem výcviku je především vyhledávání osob ztracených a bloudících v nepřístupných terénech, většinou dětí nebo starších osob, a vyhledávání zavalených osob v sutinách nejrozmanitějšího druhu. Jedná se převážně o prohledávání zřízených rodinných domů po výbuchu plynu, sesutých staveb, likvidace nejrůznějších továrních havárií. Aktivní psi mají vyrovnanou povahu, přirozenou ochotu k práci, pevné nervy, předpoklad dobrých čichových schopností a vysokou toleranci vůči lidem a ostatním psům.

Zástupci organizace deklarují, že mezi sebou rádi přivítají každého vážného zájemce s jeho čtyřnohým kamarádem, který se chce věnovat záchranné kynologii.

Beskydský slavík zná svého vítěze

S podporou vodárenské společnosti proběhl další ročník soutěže pro mladé talentované zpěvačky a zpěváky. Po dvou veřejných kolech castingů v ostravském klubu Parník a Nové scéně Vlast ve Frýdku-Místku proběhlo finálové kolo soutěže 23. listopadu na druhém výše zmiňovaném místě.

Ve vrcholném klání o vítěze se představilo jedenáct dívek a dva mladí muži. Akci moderovali Natálie Flajžíková a Marek Slavík, kteří jsou známí obyvatelům regionu spíše z televizních obrazovek jako zpravodajci ostravského studia České televize. O konečném pořadí rozhodovala čtyřčlenná porota, která zároveň pro samotné interprety i návštěvníky ve zcela zaplněném sále hodnotila každé vystoupení finalistů.

Repertoár, který se sálem postupně rozezněl, byl velice pestrý od slezské lidové písně Górale z východní části Beskyd přes české hitovky, jako jsou Cesta Tomáše Kluse a kapely Kryštof, Jednoho dnes se vrátíš Věry Špinarové nebo Čaruj Davida Stycky, až po anglicky zpívané skladby (Elton John – Your song, Shania Twain – Man! I feel like a woman nebo

Sam Smith – Writing on the wall). Vítězem se nakonec stala studentka Zlínské soukromé vyšší odborné školy umění a herečka Městského divadla Zlín Štěpánka Lochnerová s písní Jednoho dne se vrátíš.

Festival dřeva s partnerstvím vodařů

Kvůli nepříznivé předpovědi počasí, která se meteorologům loni v září vyplnila a přinesla do země ničivé povodně, musel být loňský ročník Festivalu dřeva přeložen na jiný termín, než bylo plánováno.

Akce, jejíž devatenáctý ročník se konal v Bělském lese v areálu Ostravských městských lesů a zeleně, proběhla nakonec poslední zářijovou sobotu. Díky rychlé a vstřícné spolupráci všech akterů se podařilo festival přeorganizovat na nový termín tak, aby si návštěvníci mohli užít nezapomenutelný den plný dobrodružství, tradičních řemesel a skvělé zábavy pro celou rodinu. To vše s bezplatným vstupem.

Festival dřeva představuje největší ostravskou lesní show plnou zábavy pro celou rodinu! Nejvíce zážitků je samozřejmě přichystáno pro děti. Návštěvníci si užili jarmark tradičních řemesel, ukázky těžby a zpracování dřeva, prezentaci moderní zahradní techniky, pro ty nejdůležitější byla připravena možnost vyzkoušet si práci s dřevem na vlastní kůži. Během sokolnické show se návštěvníkům představili majestátní dravci, kteří předvedli svou eleganci a sílu. Po celý den byl k dispozici také koňský povoz. Pro malé dobrodruhy byla připravena lesní stezka s odměnami. SmVaK Ostrava byly stejně jako v uplynulých letech jedním z významných partnerů akce

Vodaři zdolali vrcholy!

45 zaměstnanců vodárenské společnosti naší společnosti se rozhodlo během léta zdolat minimálně čtyři z osmi vybraných vrcholů v Beskydech a Jeseníkách. Díky úspěšnému pokoření této prázdninové výzvy se jim podařilo posílit svou fyzickou i psychickou kondici a získat tisícikorunovou poukázku na nákup v řetězci se sportovním oblečením.

A bylo z čeho vybírat jak v Beskydech (Ropička, Skalka, Girová, Velký Javorník), tak v Jeseníkách (Praděd, Keprník, Petrovy kameny, Medvědí vrch)! A jak je zřejmé z fotek, kolegyně/kolegové s sebou vzaly/vzali manželky, partnerky, kamarádky, kamarády, děti, pejsky... nebáli se ani rozmarů počasí! Tak klobouček a makejme na sobě dál!

Paměť národa v Moravskoslezském kraji

V Dolní oblasti Vítkovic ve Futureu byla 14. listopadu 2024 otevřena interaktivní expozice historie 20. století nazvaná Místa zlomu – Dědictví paměti Moravskoslezského kraje.

Expozice vznikla pod hlavičkou Institutu Paměti národa Ostrava a nového centra Post Bellum/Paměti národa v Ostravě. Vodárenská společnost je jedním z partnerů expozice. Ta prostřednictvím interaktivních prvků a rozšířené reality provede návštěvníky průřezem dějin Československa ve 20. století na příkladu osudů vybraných pamětníků z Moravskoslezského kraje. Znázorňuje také vybrané momenty a fenomény, jak kráčely dějiny moravsko-slezským pomezím.

Expozice si mimo jiné klade za cíl být pomůckou při výuce moderních dějin na základních, a především středních školách prostřednictvím emočně výrazného prožitku, který se transponuje do prožitku se vzdělávacím dopadem. To vše atraktivní formou blízkou mladé generaci.

Paměť národa v Moravskoslezském kraji se zabývá především dokumentováním pamětnických příběhů 20. století. Tvoří také dokumentární snímky, pořádá besedy a organizuje výstavy. Více informací se dozvíte na www.pametnaroda.cz.

Advent v Karviné a Frýdku-Místku s partnerstvím vodařů

Předvánoční veselí a atmosféra, místo pro setkávání s kolegy, přáteli nebo procházku s rodinou, bohatý kulturní program pro všechny cílové skupiny od umělců známých po celé zemi, ale také lokálních interpretů, prodej místních gastronomických specialit, nebo dáreků pod stromčekem.

To všechno a jistě mnohem víc nabízely během předvánočních týdnů Karvinský vánoční jarmark a Advent ve městě na náměstí Svobody v Místku. Vrcholem obou akcí, kdy se náměstí zaplnila do posledního místa, byla jako tradičně rozsvícení vánočních stromků na počátku adventu. V Karviné tuto událost obohatila vystoupení Sebastiana a Petra Kotvalda, hvězdami dalších předvánočních dnů byly například Bára Basiková, Lake Malawi, Support Lesbiens, Markéta Konvičková nebo skupina Slza. Ve vánočním městečku byli v plném nasazení řemeslníci, s nimiž mohli návštěvníci spolupracovat, například při lití oliva. Do Ježíškovy poštovní schránky mohly především děti vložit svá přání toho, co by rády viděly pod stromčkem během Štědrého dne.

Adventní městečko na náměstí Svobody v Místku poskytlo prostor pro vystoupení řady místních dětských uměleckých souborů a uskupení. Ať již z mateřských či uměleckých škol, základní umělecké školy nebo folklórních sdružení. Z populárních interpretů se představila místní legenda Prouza, Šuba Duba Band, nebo Silesian Dixie Band, prezentovaly se také beskydské

folklórní soubory (Ostravica, Ostravička). I tady byly součástí programu tvořivé dílny především pro dětské návštěvníky, Ježíškova pošta, živá zvířátka nebo andělé.

Vodař Bowling Cup ve skvělé atmosféře

První listopadový den zcela zaplnili nadšení hráči bowlingu z vodárenské společnosti Bowling Park Ostrava v Hrabůvce, aby zabojovali o co nejlepší výsledek v dalším ročníku prestižního turnaje Vodař Bowling Cup. Tuto skvělou tradici dokázala na dva roky přerušit pouze pandemie onemocnění COVID-19.

Do turnaje se přihlásilo třicet tři převážně tříčlenných týmů. I z tohoto důvodu bylo s ohledem na počet drah a časovou náročnost možné odehrát soutěžně pouze jedno kolo. Následně zůstaly po oficiálním ceremoniuálu a vyhlášení výsledků bowlingové dráhy k dispozici těm, kteří si chtěli zahrát pouze pro radost a potěšení. Stejně jako při minulých ročnících se počítaly výsledky dvou hráčů z týmu, nejhorší výsledek se škrta. Turnaj byl napínavý do té doby, než odhodil poslední kuzelku poslední tým v herně. Výsledky byly těsné, což je zřejmé z celkového pořadí, když se o řadu pozic dělilo se stejným bodovým ziskem několik týmů.

Suverénními vítězi letošního ročníku se stali borci ze Zásahového střediska Opava. Na druhé příčce se umístil havířovský mančaft, bronz tentokrát brali borci z frýdecko-místeckého střediska čistíren odpadních vod. Npopulární dělenou bramborovou medaili, kdy zůstaly pod stupni vítězů se shodným počtem bodů dva mančafy, si rozdělily tým z útvaru technického ředitele a neúspěšnější ženský mančaft z ekonomického útvaru společnosti.

„Jsem rád, že jsme se mohli v bowlingové herně opět po roce setkat a férově zabojovat o nejlepší tým v naší společnosti. Někdo byl úspěšnější, někdo méně, někomu se dnes dařilo, někdo neměl štěstí a nahrál méně

bodů, než je jeho standard. Takový už je sport. Nic to nemění na tom, že atmosféra setkání, stejně jako jeho organizace a prostředí, v němž se odehrálo, byly perfektní. Kromě sportovního zápolení se také měli možnost potkat kolegové z pracovišť, která jsou od sebe poměrně vzdálena, a tato možnost se jim nenaskytne příliš často. I v této možnosti si neformálně popovídat mimo pracoviště je přínos této akce,“ hodnotil právě ukončený ročník Vodař bowling cupu generální ředitel SmVaK Ostrava Anatol Pšenička.

Skvělý úspěch mladé výtvarnice

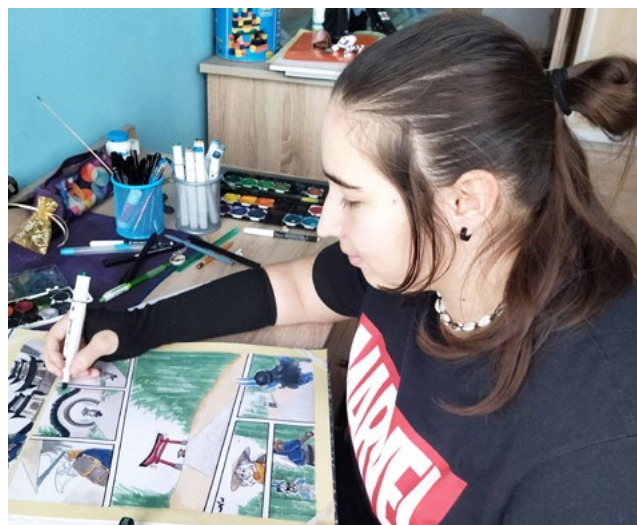
Organizace ADRA, s níž SmVaK Ostrava dlouhodobě spolupracují na řadě projektů, jako jsou sociální šatníky, rozvoj a vzdělávání intervenčních týmů pomáhajících lidem postižených přírodními katastrofami nebo extrémně náročným životním obdobím, či pomoc lidem při pandemiích nebo řádně přírodních živlů, vyhlásila na podzim loňského roku již devátý ročník komiksově soutěže pro mladé talentované umělce.

Komiksů bylo do soutěže přihlášeno téměř 300, přesně 297, a vybrat ze zajímavých uměleckých děl mladých talentů ten nejzajímavější nebylo pro hodnotící porotu vůbec jednoduché. Třicet nejlepších komiksů bylo zároveň instalováno na výstavě, která byla připravena od 30. listopadu 2024 do 30. ledna 2025 v unikátním prostředí Vodárenské věže Letná a nesla příznačný název Promluva k světu bublinou.

A proč o tom píšeme? Protože je skvělou zprávou, že prvním místem v soutěži byla oceněna osmnáctiletá Kateřina Schimanietzová, jejíž maminka Andrea pracuje ve vodárenské laboratoři spřízněné společnosti Vodotech.

Kateřina s výtvarným uměním začínala na základní umělecké škole v Havířově. Již tehdy bylo zřejmé, že vykazuje výrazný talent. Nyní studuje Střední uměleckou školu AVE ART v Ostravě – Hrabůvce v oboru Motion design a Animace. „Ve škole se zabývá vytvářením pohyblivé grafiky a krátkých filmů. Do soutěže organizace ADRA ji přihlásila škola. Ta ostatně realizuje řadu dalších projektů, na nichž se Katka podílela. Jedná se například o výmalbu učebny za ZŠ Chrustova na

Slezské Ostravě, návrh maskota pro spojovací vojsko nebo návrh animace pro Dopravní podnik Ostrava. Jak už to v životě bývá, některé projekty úspěšné jsou, některé méně,“ popisuje Andrea Schimanietzová. Ta po dlouholetém působení v ČEZ Energetické služby v loňském roce spojila svou kariéru se společností Vodotech. Gratulujeme ke skvělému úspěchu!

Z prvních rukou vydává: SmVaK Ostrava a.s., 28. října 1235/169, 709 00 Ostrava - Mariánské Hory • šéfredaktor: Mgr. Marek Síbrt • předseda výkonné redakční rady: Ing. Anatol Pšenička • redakční rada: Ing. Milan Koníř, Ing. Radim Všolek • grafická úprava: Aleš Nowák • kontakt: marek.sibr@smvak.cz • evidenční číslo: MK ČR E 22377 • Fotografie: Jan Smékal, Pavel Zubek, Marek Síbrt

Dejte o sobě vědět

ve světě **VODARENSTVI.cz**

Vše o nejcennější surovině na jednom místě

Kdo jsme?

- Nejvýznamnější vodárenský server v České republice nabízí spolupráci Vaší společnosti
- Nezávislý zdroj informací a zpravodajství o oboru obsahující sekce pro laiky, odborníky i techniky
- Zhruba 20 tisíc přístupů měsíčně
- Nová grafická i obsahová podoba portálu od února 2024
- Portál s podporou vodárenských společností a dalších organizací (SOVAK ČR a další) provozuje nezisková organizace zaměřující se na vzdělávání EduLudus (www.eduludus.cz)
- Záběr portálu se postupně rozšiřuje o další sekce a je aktualizován na každodenní bázi několika příspěvky
- Profily na sociálních sítích X (téměř 2 000 sledujících) a Facebook

Co nabízíme?

- Inzerci formou banneru s proklikem na vlastní korporátní nebo produktové stránky
- Textovou placenou inzerci či PR článek
- Jako protiplnění zveřejnění informací o novinkách, aktuálním dění, technických řešeních partnerů atd. Zasláné podklady budou redakcí zpracovány do potřebné podoby
- Ceny budou stanoveny dle individuální domluvy v závislosti na dlouhodobosti kampaně, rozsahu inzerce a dalších parametrech
- Inzerce již od 4 000 Kč za banner měsíčně dle individuální dohody
- Inzerce je možné zadávat kontinuálně
- O Vašich produktech, službách a aktivitách se dozví všichni, kdo působí v českém vodárenství často v klíčových pozicích, ale také laická veřejnost

Stavomontážní práce ve vysoké kvalitě a za zajímavou cenu od SmVaK Ostrava!

- Nabízíme stavební a montážní práce spolu s komplexní dodávkou materiálu
- Disponujeme potřebným technickým vybavením a vysoce kvalifikovanými pracovníky s potřebnými osvědčeními a zkouškami
- Řídíme se přísnými standardy z hlediska spolehlivosti a kvality
- Používáme materiály splňující přísné technické i hygienické standardy
- Zaručujeme bezproblémové předání díla pro udělení kolaudačního souhlasu
- Přerušeni dodávky pitné vody koordinujeme s provozovatelem
- Společnost disponuje vlastní akreditovanou laboratoří pro analýzu vody

Co umíme a nabízíme

- Zpracování projektové dokumentace pro všechny stupně stavebního řízení
- Montážní práce v oblasti vodovodů a kanalizací
- Výkopové práce
- Stavební práce v oblasti vodovodů
- Výměny vodoměrů

Provádíme

- Výstavbu nových vodovodních řadů, zajištění potřebných podkladů pro kolaudaci, zajištění provozování vystavěných řadů
- Výstavbu suchovodů – operativní řešení v případě potřeby zásobování vodou – včetně podkladů potřebných pro zprovoznění
- Výstavbu přeložek vodovodů včetně zajištění podkladů a předání díla
- Protlaky pod komunikacemi
- Výměny vodovodních přípojek – včetně výkopových prací a administrativy
- Rekonstrukce vnitřních vodovodů uložených v zemi
- Opravy stávajících technologií v manipulačních prostorách šachet a vodojemů
- Opravy havárií vodovodních řadů včetně provádění výkopových prací, zajištění vyjádření existence sítí ostatních správců

Zajistíme

- Výměny vodoměrů – přezkoušení včetně demontáže a osazení nového, komunikace s odběrateli, vyhotovení plánu výměn pro obce (včetně operativního zapůjčení vodoměrů po dobu oprav)
- Pronájem vodoměrů
- Výstavbu požárních odběrů – hydrantů včetně vodoměrné šachty

Kontakty:

Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.
28. října 1235/169, 709 00 Ostrava – Mariánské Hory
Zákaznická linka: 800 292 400
E-mail: stavby@smvak.cz

Cenovou nabídku připravíme přímo na míru na základě Vašich požadavků!